ORAS

Kiek debesuota, šilčiau, temperatūra iki 47°.
Saulė teka 7:02, leidžiasi 5:08

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanians In The United States

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

VOL. XLI | Kaina 5c | Chicago 8, Ill. Ketvirtadienis, Vasario-February 4 d., 1954 | Price 5c | No. 29

Midwest Inter. Library Center Gr.
5721 Cottage Grove Ave

V. MOLOTOVAS SIULO VOKIETIJAI PLEBISCITA

ADENAUER SAKO, SOVIETAI NORI PADARYTI VOKIETIJĄ SATELITU

Molotovo pasiūlymai visiškai nepriimtini

BONA. — Molotovo pasiūlytas planas Berlyno konferencijoj apie Vokietijos klausimo išsprendimą yra visiškai nepriimtinas Vakarų Vokietijai, pareiškė jos ministeris pirmininkas Dr. Konrad Adenauer.

Adenauer dieną anksčiau pasiuntė padėkos laiškus Vakarų užsienio reikalų ministeriams už jų 5 punktų pasiūlymą sovienyti į demokratinę valstybę visą Vokietiją.

Blogiau negu tikėtasi

Kas kita Molotovo planas. Kancleris Adenaueris per pasikalbėjimą su spaudos atstovais prisipažino, kad jis nieko gero ir anksčiau nesitikėjo iš Molotovo, tačiau jo pasiūlytas būdas Vokietijos klausimui išspręsti esąs blogesnis, negu kad tikėtasi.

Ką reikštų neutralizacija?

Iš Molotovo pasiūlymo aiškiai matyti Kremliaus noras neutralizuoti Vokietiją, galingiausią tautą Vakarų Europoj. Bet Vokietijos neutralizacija būtų pats lengviausias būdas paversti ją sovietų satelitu, sako Adenauer. Po to sovietų ekspansijai atsivertų nauji laukai, kai niekas jai nebestovės pakeliui, skverbiantis iki Atlanto.

Bonoj siaučia pesimizmas

Užsienio ministerijos atstovas sostinės nuotaikas vadina visiškai pesimistiškomis. Molotovo šnekos rodančios, kad Kremlius dar ilgai dels, kol sutiks iš esmės spręsti Vokietijos klausimą.

Dr. Heinrich von Brentano, parlamento pirmininkas, taip pat mato Molotovo taktikoj norą paversti į nieką dėtas viltis dėl susitarimų Berlyno konferencijoj. Jis netrukus vyksta į Berlyną stebėti vietoj konferencijos eigą. Socialdemokratų partijos pirmininkas Erich Ollenhauer jau atvyko stebėtoju į 4 užsienio ministerių konferenciją.

Irane numalšintos gatvių riaušės

Padėtis labai įtempta

TEHERANAS, Iranas. — Policija, padedant kariuomenei, išblaškė demonstracijas, nukreiptas prieš dabartinę gen. Zahedi vyriausybę.

Riaušės ir demonstracijos atsinaujino, prasidėjus rinkimams į Irano senatą. Šovinistų ir religinių fanatikų vadas Kashani nebijo arešto. Jis yra per daug galingas. Savo kalboj jis apkaltino vyriausybę diktatūrinėmis priemonėmis ir provakarietiška politika.

Jis kalbėjo: "Nacionalistus ir patriotus kiša į kalėjimą, o kriminalistus, vagis ir niekšingus anglų agentus saugo durtuvais ir stumią į vadovaujančias vietas".

Buvęs aršus Mossadegh priešas, Kashani dabar užtikrino, kad jis nutraukė visus ryšius su Zahedi vyriausybe, prieš kurią dviejų-trijų dienų laikotarpy pradėsiąs žygį jai pašalinti. Kokiomis priemonėmis jis mano tai padaryti, Kashani atsisakė paaiškinti.

IŠ VISO PASAULIO

1 mil. australų sutiko Elzbietą

SYDNEY, Australija. — Karalienė Elzbieta yra pirmasis Britų monarchas, atvykęs pasižiūrėti savo dominijos Australijos. Kai ji trečiadienį išlipo iš "Gothic" laivo, ją pasitiko apie milijonas vietinių gyventojų. Karalienė pervažiavo 9 mylias per miestą, susilaukusi džiaugsmingų sveikinimų.

Chaplin augins a. šnipų vaikus?

STOCKHOLMAS, Švedija. — Ny Dag, švedų komunistų laikraštis rašo, kad buvęs filmų komikas Charlie Chaplin nutaręs adoptuoti atominių šnipų, nuteistų mirties bausme, Rosenbergų vaikus, Robert ir Michael, 7 ir 10 metų. Chaplinas, uždirbęs Amerikoj milijonus, dabar apsigyveno Šveicarijoje.

Sovietai tikisi prekybos

MASKVA. — Sovietų užsienio prekybos ministeris Mikoyan užtikrino savo vyriausybės norą išplėsti prekybos ryšius su užsienio valstybėmis. Bet norint prekiauti, reikia, kad to siektų dvi puses, pasakė Mikoyan. Jis tokius pažadus davė anglų pirklių delegacijai, kuri tiria Maskvoj prekybos galimybes su sovietais.

Aga Kahn vertas $8 milijonus

KARACHI, Pakistanas. — Ismaili musolmonai, švęsdami savo religinio vado Agos Kahn jubiliejų, iškilmingai jį pasvėrė, kad sudėtų tiek svarų platinos, kiek jis pats sveria. Išėjo 200 svarų. Toks kiekis platinos kainoja $8 mil. Tačiau Aga dovaną, o paskui grąžino ,kad ją pardavus sušelptų varginguosius.

Pirkliai svarsto Irano alyvą

LONDONAS. — Anglų, Amerikos ir Olandijos alyvos kompanijos organizuoja bendrą organą, kuriam būtų pavesta eksploatuoti Irano žibalą, kai bus sureguliuoti santykiai su Anglų-Irano naftos kompanija, iš kurios Mossadegh atėmė $2 bil. vertės valyklas.

Pabaltiečiai reikalauja laisvės

BONA, Vokietija. VLIko atstovas visų pabaltiečių vardu painformavo užsienio korespondentus apie įteiktą memorandumą 3 Vakarų ministeriams, kad jie Berlyno konferencijoj nepamirštų Lietuvos, Latvijos ir Estijos išlaisvinimo. UP agentūra, paduodanti šią žinią, nepraneša Vliko atstovo pavardės.

—Irane, prasidėjus rinkimams, į senatą vyksta nuolatiniai susidūrimai tarp Mossadegh šalininkų ir policijos. Policija antradienį suėmė 18 riaušininkų Teherano gatvėse, 6 triukšmautojai buvo sužeisti.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

Nežiūrint to, kad Maskva vis kartoja, kad jai rūpi suvienytos Vokietijos atsteigimas, Berlyno keturių didžiųjų užsienio reikalų ministerių konferencija prie jokio susitarimo negali prieiti. Ir tai vyriausiai dėl to, kad Maskva jokiu būdu ne nori iš savo kontrolės paleisti okupuotos rytų Vokietijos. Šioje nuotraukoje parodomi konferencijos dalyviai (pagal laikrodžio rodyklių judėjimo kryptį): Andrei Gromyko, V. M. Molotov, Georgi Zarubin, D. MacArthurII, James Conant ir John Foster Dulles.

JAV LIEKA IŠTIKIMOS WILSONO LAISVO APSISPRENDIMO DĖSNIAM

30 metų mirties proga prisiminti jo principai

WASHINGTONAS, D. C. — Vasario 3 d., minint prezidento W. Wilsono 30 metų mirties sukaktį, dabartinis prezidentas Eisenhoweris pasižadėjo eiti juo keliu, siekiant laisves visoms tautoms.

Paselbtieji Wilsono laisvo tautų apsisprendimo principai glaudžiai susiję ir su Lietuvos nepriklausomybės paskelbimu ir Amerikos pripažinimu Lietuva faktine ir juridine valstybe.

Valstybės sekretoriaus pavaduotojas gen. Bedell Smith to proga pasiųstoj telegramoj Vidurio ir Rytų Europos Konferencijai užtikrino dabartinės JAV vyriausybės pasiryžimą ieškoti būdu, kaip atstatyti prarastas laisves Rytų ir Vidurio Europos tautoms ir kaip tas laisvės užtikrinti visiems laikams, kada jos vėl bus iškovotos.

Prezidentas ir pasekretorius palankiai pasisakė už Jungtinių Tautų Organizaciją, siekiant, kaip to mokė prez. Wilson, spręsti tarptautinius klausimus geruoju pasaulinėj valstybių organizacijoj, kur visi nariai būtų lygūs ir laisvi nuo didžiųjų dominavimo.

Jei amerikiečiai būtų supratę prez. Wilson tauriuosius principus ir būtų rėmę Tautų Sąjunga, kaip dabar remia Jungtines Tautas, būtų išvengta daugelio tautų ir milijonų žmonių tragedijų.

Japonai emigruos į Pietų Ameriką

TOKIJAS. — Netrukus pirmieji japonų emigrantai išvyks į Pietinės Amerikos valstybes, siekdami praskinti kelią platesnei emigracijai netolimoj ateity.

Vyriausybei tarpininkaujant susitarta, kad 3,000 japonų priims Brazilija, 400 Argentina ir 100 Paragvajus.

— Iš Stromboli ugniakalnio Italijoj pradėjo vėl veržtis lava ir tekėti į Tyrėnų jūrą. Vietiniai žvejai bėga laivais nuo pavojingojo ugniakalnio į tolimesnes vietas.

Vėliausios Žinios

— Atstovų rūmų karo reikalų komitetas paskyrė pagal prezidento prašymą, $11 milijonų atominių bombų sandėliams užjūriuose statyti.

— Trys kiti Amerikos miestai: Norfolk, Va, Los Angeles ir Bostonas, netrukus bus apstatytas robotiniais priešlėktuviniais ginklais, "Nike" tipo vairuojamomis raketomis. Šiuo metu tokia apsauga nuo priešo lėktuvų turi; Washingtonas, Baltimore, New Yorkas ir Chicaga.

— New Yorke, kad ir laikinai, išvengta laivų vilkikų streiko, kuris gresė vėl suparalyžuoti šio didžiojo uosto laivininkystę.

— Londono priemiesty susidūrė Glasgowo greitasis traukinys su vietiniu traukiniu. Tikro aukų skaičiaus dar nežinoma.

— Indokinijoj komunistų armija, kad ir lėčiau, bet vis dar stumiasi per džiungles į Laos sostinę Luang Prabang.

— Senatas 85 balsais prieš 1 nutarė nuolatinių tyrinėjimų komitetui paskirti ateinančiais biudžetiniais metais $214,000. Komitetui pirmininkauja sen. Joseph McCarthy.

Blocho laidotuvėse buvo 11 kalbėtojų

NEW YORKAS. — Pereitą antradienį Mount Judah kapinėse, Queense, N. J., buvo palaidotas staiga miręs atominių šnipų gynėjas ir prezidento Eisenhowerio kaltintojas "žmogžudyste" advokato Emanuel Bloch, 52 metų.

Koplyčioj ir kapinėse susirinko didelis būrys draugų. Vienuolika kalbėtojų, tarp jų dainininkas Paul Robenson, pasakė ilgas kalbas apie Blocho vestą kovą "už teisybę".

Hindusų dievai pareiklavo 200 žmonių gyvybių

PER MAUDYMOSI APEIGAS SUŽEISTA 1,000 INDŲ

N. DELHI, Indija. — Vos tik atėjus geriausiam nuodėmių nusiplovimo laikui, aušrai, 3 milijonai indų maldininkų, išstovėjusių visą naktį Gango ir Jomnos upių santekyje, puolė trečiadienio rytą į vandenį, trypdami pargriuvusius, šokdami per sužeistus.

Vieniems svaigulingai maudantis, kitus vanduo jau metė į krantą negyvus arba sunkiai sužeistus. Kai į apeigas galiausiai įsimaišė policija, rado apie 200 negyvų ir apie 1,000 sužeistų piligrimų.

Ši šventė hindusams yra ypatingai reikšminga, kokia užeina tik kartą per 12 metų. Nuodėmių apsiplovime dalyvavo ir pats prezidentas Rajendra Prasad. Ta kryptim iš sostinės išvyko ir ministeris pirmininkas Nehru, bet dar nežinoma, ar ir jis buvo toje tragiškoje spūstyje.

Hindusų religija yra Indijos respublikoj valstybinė religija. Kiti indai, priklausą mohametonų religijai, įkūrė iš buvusios Indų kolonijos dalies savą religinę respubliką — Pakistaną.

Hindusai tiki, kad maudantis per Kumbh Mela šventę, tarp sausio 14 ir kovo 4 d., apsisaugosi nuo kančių atgimstant kitais sutvėrimais. Jei jau neišvengiama, jie norėtų atgimti karvėmis, kurios Indijoj laiko šventais gyvuliais, bet niekas nežino dievų užgaidų — gali atgimti pav., avinu ir būti paskerstas ir suvalgytas.

Kai kurie laikraščiai, kaip "Hindustan Times", tvirtina, kad žuvusiųjų maldininkų skaičius siekia 1,000 žmonių, ir kad apie 3,000 buvo sužeista.

Gvatemala ištrėmė 2 JAV korespondentus

GVATEMALOS MIESTAS. — Gvatemalos vyriausybė ištrėmė N. Y. Times korespondentą Sydney Gruson ir NBC radijo korespondentą Marshall Bannell.

Jiedu kaltinami vyriausybės dergimu ir bloginimu santykių su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis.

KREMLIUS NORĖTŲ, KAD VOKIEČIAI PASISAKYTŲ APIE EUROPOS ARMIJĄ

Bidault ir Dulles Vakarų vardu atmetė pasiūlymą

BERLYNAS. — Trečiadienį Molotovas pakišo Berlyno konferencijoj naują kliūtį susitarimams — plebiscitą visose Vokietijos zonose.

Kremliaus užsienio reikalų ministeris šiame posėdy įtikinėjo Vakarų atstovus, kad vokiečiai palaiko sovietų pusę, būtent, kad jie visų pirmą nori taikos sutarties su nugalėtojais.

Pagal Molotovo pasiūlymą, Vokietijos gyventojams reikalinga paduoti nubalsavimui tik vieną klausimą: katrą iš šių dviejų dalykų jie nori: taikos sutarties, ar Europos gynybos bendruomenės sutarties su jos priedu apie Europos jungtinę armiją?

Vakarai pasiūlymą atmetė

Pirmininkaująs prancūzų užsienio reikalų ministeris George Bidault pirmas pasisakė prieš Molotovo pasiūlytą referendumą (žmonių atsiklausimą), primindamas, kad laisvi demokratiniai rinkimai savaime išspręstų ir tą problemą, kurią kelia Molotovas.

Molotovas nudavė didelį vokiečių draugą, kad visos užsienio kariuomenės ir jų bazės dingtų iš Vokietijos žemės.

Molotov kuria pavojingą padėtį

JAV sekertorius Dulles įspėjo, kad Molotovas savo pasiūlymais kuria labai pavojingą padėtį abiem pusėm. Delsiant taikos sutarties sudarymą, tie pavojai gali išaugti iki labai pavojingų proporcijų, priminė Dulles.

Dulles ragino Molotovą mesti įsišaknijusį nepasitikėjimą Vakarais. Vakarai norį gero ir Rytų ir Vakarų Vokietijai.

Rinkimai viską išspręstų

Sekr. Dulles papildė Bidault pareiškimą, kad vokiečiai ateity galės patys tvarkyti savo ateitį ir nuspręsti, ar jie nori prisidėti prie Europos gynybos bendruomenės ir kitų tarptautinių paktų. Bet tam visų pirmą reikalinga teisėta vyriausybė, kurios neįmanoma sudaryti, nepravedus laisvų demokratinių rinkimų, pareiškė Dulles.

"Gripsholm" plaukia po vokiečių vėliava

Nord Deutscher Lloyd vėl Atlanto okeano tarnyboje

BREMEN, Vokietija. — Švedų Amerikos Linija išnuomojo vokiečiams savo keleivinį laivą "Gripsholm", 18,600 tonų, kuris išplaukė į Halifax,, Kanadą jau po vokiečių vėliava.

"Gripsholm" gerai pažįstamas ir daugeliui Amerikos lietuvių, plaukusių šiuo laivu į Lietuvą nepriklausomybės laikais. Jo naujieji savininkai, Nord Deutscher Lloyd, buvo taipgi pirmaujančioj vietoj Atlanto susisiekime, turėdami tokius laivus, kaip "Europa", "Bremen" ir daugelį kitų jūrų milžinų. Netrukus "Gripsholm" bus perremontuotas ir pavadintas "Berlin" vardu.

"Berlin" bus pirmas vokiečių keleivinis laivas, įstatytas į keleivių susisiekimą pokariniais metais.

Ike nesileis į kompromisą su sen. Brickeriu

Turįs išlikti jėgos balansas tarp vyriausybės ir parlamento

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Eisenhoweris savo spaudos konferencijoj trečiadienį pasisakė neisiąs į jokius kompromisus su sen. Brickeriu ir jo šalininkais, siekiančiais suvaržyti vykdomosios vyriausybės teises.

Prez. Eisenhoweris aiškino, kad tuomet susidarytų pavojus tradiciniam galios pasidalinimui tarp trijų valstybinių funkcijų vykdytojų: vyriausybės, parlamento ir teismo.

Respublikonų politinio komiteto pirmininkas Ferguson perėjo visiškai į prezidento pusę ir patarė senatoriams atsisakyti Brickerio pataisos.

Sen. Knowland, respublikonų vadas Senate, ieško kompromiso tarp prezidento ir Brickerio tipo senatorių. Jis su vadovaujančiais senatoriais išdirbęs kompromisinį projektą, kuris esąs labai artimas Baltųjų rūmų nuomonei.

Atrodo, kad Bricker pataisa bus atmesta

SENATORIAI IŠDIRBO DU NAUJUS PASIŪLYMUS

WASHINGTONAS, D. C. — Vadovaujantys senatoriai baigia svarstyti du naujus projektus, kurie turi pakeisti Brickerio įneštą konstitucinę pataisą.

Vieną projektą paruošė vyriausybės šalininkai, kitą demokratai. Pastangos surasti kokią trečią išeiti tarp prezidento Eisenhowerio ir respublikonų senatoriaus Brickerio nuėjo niekais. Vyriausybė atmeta ir demokratų senatoriaus George iš Georgijos švelnesnį pasiūlymą. Jo ir respublikonų vadų projektas, laukiama, sukels didelių debatų artėjančiame klausimo svarstyme Senate.

Popiežius sergąs vėžiu, rašo italų du laikraščiai

Atvykęs anglų gydytojas

ROMA. — Vis daugiau pasigirsta balsų, kad Pijus XII liga nėra paprasti skilvio negalavimai, o vėžys.

Du Romos laikraščiai, "Il Tempo" ir "Ill Messagerro", tvirtina, kad į Vatikaną atvyko anglų vėžio specialistas, kuris gydė paskutinį karalių Jurgį VI (jam buvo padaryta plaučių vėžio operacija, bet netrukus mirė nuo trombozės 1952 m.).

Rašoma ir apie italų, šveicarų bei vokiečių vėžio ligos specialistų iškvietimą, bet Vatikano oficialūs sluoksniai nėra šių žinių patvirtinę.

Lietuviškasis Edisonas

Mano žmona atnešė kartą Kaune prietaisą kojinėms adyti. Pirma nenorėjo rodyti. Mat, manė, kad išjuoksiu. Prietaisas, tiesa, labai gudriai sukonstruotas, tik jau labai primityviškai padirbtas: iš skardos žirklėmis iškarpytas ir net dilde nenudailintas, o medinė dalis peiliuku išskaptyta. Tiesa, prietaisą nebrangus — tik 50 centų. Sako, ant turgaus berniukas gal 16 metų amžiaus parduodąs. Nudžiugau. Išradimas susidomėjimo vertas. Sakau — vyras. Jei jis tik dešimt per dieną parduoda, tai turi per dieną penkis litus... Bet juk 10 per dieną nepadirbs. Padirbti per mėnesį 200 vargu bau galėjo, tad uždarbis menkas. Ir visgi pasirodo padirbdavo. Nors prietaisas pradžioje ne tik dailumo, bet ir parankumo atžvilgiu buvo dar netobulas, vienok žmonės pirko. Po kiek laiko darbas buvo geresnis. Jau medinė dalis ant tekilo išdrožta, o skardinės dalys, kad ir vis dar žirklėmis karpytos, tai jau bent dilde nudailintos. Be to, prietaisas vartojimui parankesnis. Tiesa, iš dirbimo būdo galima buvo matyti savamokslį, nieko apie šaltkalvio ir skardininko darbą nenusimanantį, nemokšą. Bet lygiai dėl to vyras įstabus. Juk tatai nepaprasta vyro drąsa ir ryžtingumas, ir kas svarbiausia — sumanumas. Tatai individualistas.

Panūdau vyrą būtinai pamatyti. Tik jis ne kiekvieną turgaus dieną galima buvo aptikti, tad negreit teko pamatyti. Išviršinis įspūdis nekoks: didelė galva, visai neproporcinga jo gležnučiam kūnui, lyg būtų ant ištysusio kaklo pasmeigta, veidas išbalęs. Tik akys ryžtingos, visą kuopą kareivių galėtų sulaikyti. Viena moterėlė, kaip man iš iškalbos atrodė, "palskos tikybos," ėmė prietaisą peikti, esą niekam tikęs. Labai mandagiai, pasakyčiau net pagarbiai, vyrukas klausinėjo, kodėl jis netikęs. Matomai, norėjo patirti, kaip čia prietaisą galima būtų dar patobulinti. Moterėlė sumišo. Matyti, jai rūpėjo vyrą išjuokti, bet kandusi į kietą riešutą, sumišo. Paaiškinti ji nesugebėjo ir mačiau, kaip vyrukas tik nusišypsojo nuolankiai, lyg iš gailesčio. Tik būtumėte matę jo laikyseną, tikrai Cezaris. Pamatęs šią sceną, nutariau palikti jį neprakalbinęs, nes padėti vyrui negalėjau, o mano moralės paramos jis buvo nereikalingas. Jei būčiau turėjęs pinigo, būčiau nupirkęs štancavimo mašiną. Tada jis per dieną būtų pagaminęs tiek, kiek dabar pagamindavo per mėnesį. Bet pinigo neturėjau.

Tegu prietaisas nesudėtingas ir tūlam gal keista pasirodys, kodėl tą vaikiną taip į padanges keliu? Juk Edisonas išrado elektros lemputę, patobulino telegrafo perdavimo būdą, telefoną, gramofoną, radiją ir t.t. Tik reikia nepamiršti, kad Edisonas irgi ne iškart viską išrado. Ir jis ne viską pats išrado. Didelė dalis jo tik patobulinta. Jo didybė buvo vispusiškame sumanume. Didžiuma išradėjų yra vienšališki, jie sugeba išrasti, bet nemoka savo išradimų išvertinti. Edison'o didybė ir buvo tame, kad jis buvo ir prekybininkas-praktikas ir išradėjas. Lygiai taip galima buvo ir šį lietuviuką įvertinti. Jis nesipūtė, nestidžiavo, nesipuikavo, o labai kantriai klausėsi moterėlės tauzijimų. Tiesa, mes iš anksto negalime šiandie pasakyti, kad jis būtų ir toms sąlygoms, kurios tada buvo, likus, virtęs dideliu techniku. To nieks negali numatyti. Tik šiame žmoguje buvo to didžiojo techniko Edisono galimybių visuma. Jis turėjo jo sugebėjimą, o jo ateitis priklauso ne vien nuo sugebėjimo, bet ir nuo pripuolamų apystovų. Dažnai galima tokį žmogų per nevykusį auklėjimą sugadinti. Tokio žmogaus nepadarysi, juo reikia gimti.

Tiesa, turėjome ir daugiau gabių konstruktorių, kurie net virto garsenybėmis. Inž. Dobkevičius, anksti nuėjęs į kapus, ir inž. Gustaitis. Tik tatai vis kitokio tipo žmonės, jie turėjo visai kitokias galimybes. Šia proga pastebėsiu, kad inž. Gustaičio konstrukcijos lėktuvas tilpo viename anglų žurnale, kur nevisos konstrukcijos, o tik itin geros, susidomėjimo vertos tilpdavo. Ir apie jo "Anbo" anglų lėktuvų žinovai atsiliepė labai palankiai. O kas žino, kokiais vargais jam teko savo lėktuvą dirbti? Juk savo laiku vienas aukštas žinovas Lietuvoje jį pavadino dėmesio nevertu žaisliuku.

Jei šį atsiminimą parašiau, tai tam, kad pažindamas lietuvišką kuklumą, tūlą neryžtingą, savyje užsikepusį ir abejojantį padrąsinti, paskatinti, o tėvus įspėti prieš savo valkų sulaikymą. Kad pirmu požiūriu vaikų pasireiškimas ir neatrodo dėmesio vertas, nes tie sugebėjimai esą menki, tai nereikia atimti ūpo. Tegu kiekvienas eina tuo keliu, kuris jam atrodo jo prigimčiai tinkantis. Tūlas savo vaiką sulaiko, nes nieko, girdi, neuždirbsi. Kiekvienas turi dirbti pagal savo palinkimą, o ne pelno galimybę. Kas pelningiau, niekas iš anksto negali žinoti. Kas būtų sugebėjęs pasakyti, kad Edison'o darbas bus pelningas? O juk buvo labai pelningas. Uždirbo jis, uždirbo ir kiti. O, be to, per jo sugebėjimus iškilo visa kultūros epocha! — *A.P.*

LINES BY SOGLOW

Have you ever thought about the dollars you miss the most? They're the dollars you might have saved—and didn't. And you miss them most when you want to buy that something extra—and can't. A new car, a new home—a special vacation.

Why not start now—to save those dollars before they get away. Put them into United States Savings Bonds. Your money is safe—your interest guaranteed: You get a return of four dollars for every three dollars you invest.

And you get that handsome return in less than ten years.

Invest in United States Savings Bonds today.

Mokytojų pobūvis

Mokytojų pobūvis įvyks vasario 7 d. 5 v. v. Vyčių salėje, 2453 W. 47th St.

Jei kas dar norėtų pranešti apie dalyvavimą, tai prašoma kreiptis iki vasario 5 d. į p. Stasį Rudį, 4409 S. Fairfield Ave. Pakvietimus gavo tik Mokytojų Sąjungos nariai. Nenariai mokytojai su savo artimaisiais bei bičiuliais yra taip pat maloniai kviečiami dalyvauti pobūvyje.

Rengimo Komisija

Dainuos Steponavičienės koncerte

Mezzo sopranas Genovaitė Peškienė pasirodys dramatizuotų dainų vakaro programoje, kuris įvyks šį sekmadienį, vasario 7 d., Maria High School salėje. Ji dainuos solo K. V. Banaičio "Giesmę Kunigaikštienei Birutei".

Seni ir patyrę biznieriai sako, kad NAUJIENOSE išspausdinti skelbimai duoda geriausių rezultatų.

Draudimas ir tėvynė

Lietuvi! Tu moki už įvairias apdraudas, kurios patikrina ramią ir saugią Tavo ir Tavo šeimos ateitį.

Apdrausk pavergtoje Tėvynėje esančių brolių ir sesių laisvės viltis, paskirdamas savo auką Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga.

Budriko radijo programa

Šį vakarą Budriko radijo programoje iš stoties WHFC, 1450 kiloc., nuo 6—7 v. v., girdėsite gražių dainų bei muzikos.

Leidėjai Jos. F. Budrick, Inc., 3241 S. Halsted. M.

Skaitykite "N-nas"

Automobilių taisymas

Darbas atliekamas patyrusių mechanikų. Dirbtuvė atidaryta nuo 2 val po pietų iki 9 val. vak. M. ČESAS, 5842 So. Green Street (kieme) Tel. WEntworth 6-6699

Įsteigta 1907
MOKAME IKI
4%
SUTAUPOMS
OAK
SAVINGS & LOAN ASS'N.
Valstybės Priežiūroje
1429 WEST 18th STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: CANAL 6-1640

Moving Moving
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 6819 SO. ROCKWELL ST., CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

LALIO ŽODYNAS
yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina — $14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite $14.00 čekį arba Money Orderį tokiu adresu:
Naujienos
1739 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, ILLINOIS

COTTAGE TV
FOR
RAPID SERVICE
$7.95 DAYS NIGHTS SUNDAY
HOME SERVICE
CALL
MU 4-9097
ALL TUBES EXC. PIX TUBE
90-DAY WRITTEN GUARANTEE

Rūpestingas ir pigus
TELEVIZIJOS IR RADIJO APARATŲ TAISYMAS
Priešpiet nuo 8-10 val. Popiet nuo 5-10
J. MIGLINAS
Šaukit tel.: HU 6-1038

TELEVIZIJOS
RADIJO APARATAI
ELEKTROS REIKMENYS
TV BEI RADIJO LEMPOS
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.
DAINA TELEVISION
sales-service
3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

PERKRAUSTYMAI (MOVING)
Perkraustau baldus ir kitus daiktus vietoje ir iš tolimesnių distancijų.
Turiu naują didelį sunkvežimį (truck) ir apdraudas (insurance) pervežamiems daiktams.
Patarnauju pigiai ir sąžiningai.
Kostas Eidukonis
6930 SO. TALMAN AVE.
Tel. GROVEHILL 6-7096
CHICAGO 29, ILL.

Savininkai didesnių ir mažesnių gyvenamų namų arba biznio pastatų, duokite atlikti
DARBUS GERAI!
MES ESAM "FORMICA TOP" INSTALIACIJŲ SPECIALISTAI
Vandentekio ir Kanalizacijos Kontraktoriai.
Gyvenamų ir biznio pastatų darbas.
APSKAIČIAVIMAS DYKAI
Skambinti
TRIANGLE 4-6173
RADCLIFFE 3-3498

Mes turime leidimus, draudimą ir užstatus. Darbas atliekamas pagal F. H. A. planus.
HENRY EVANS
PLUMBING & HEATING
Lietuvių firma

BUDRIKAS
skelbia nepaprastą
KAINŲ NUPIGINIMĄ
Pirkėjams gerų baldų namams, saliono komplektų, kilimų, miegamųjų kambarių komplektų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų, televizijos, radio aparatų, papuošalų (jewelry), deimantų, laikrodėlių — su didele sutaupa ir lengvomis išsimokėjimo sąlygomis. Be to, pirkėjai turės progos laimėti dovanas.
Gali laimėti: $2,200 vertės iš Europos importuotą sportinį automobilį— ir vienos savaitės atostogas (vacation) dviems asmenims — Miami Beach, Floridoj.
Kuponai pirkėjams duodami nemokamai. Atsilankykite!
JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 South Halsted St.
Telefonas: CALUMET 5-7237
Budriko Radio Valanda leidžiama kiekvieno ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. vakaro iš stoties WHFC, 1450 kilocycles.

PLANINGAS TAUPYMAS
MOKA GERUS DIVIDENDUS
Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to $10,000 by F.S.L.I.C.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
3% on SAVINGS
2555 West 47th Str. LAF. 5-1083
CHICAGO 32, ILL.
B.R.PIETKIEWICZ PRES.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.
Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.
FURNITURE CENTER INC.
Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS
3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226
Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30 Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

1914 - "Naujienų" - 1954
jubiliejiniai metai
VASARIO 21 DIENĄ
jubiliejinis koncertas
SOKOLŲ SALĖJE
2337 So. Kedzie Ave.
Dainuos Anna Kaskas

INVEST YOUR CHRISTMAS MONEY IN REVERE WARE

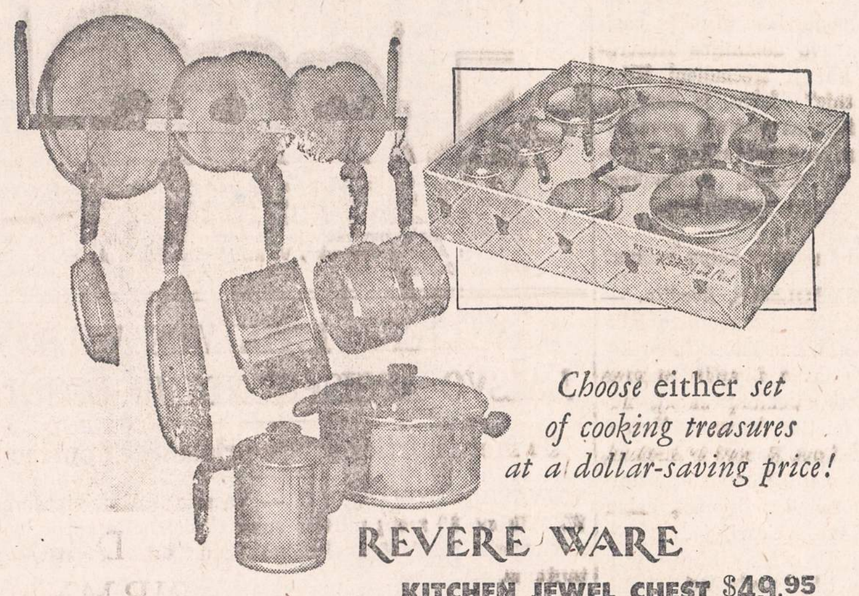

Choose either *set of cooking treasures at a dollar-saving price!*

REVERE WARE
KITCHEN JEWEL CHEST $49.95
11 PURPOSE SET $39.95

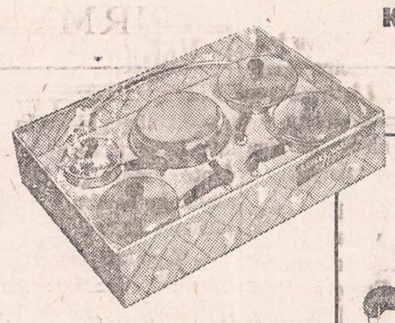

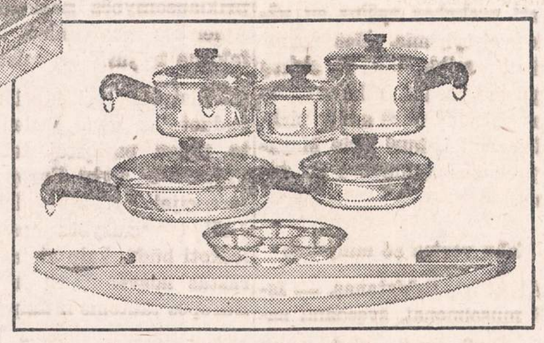

KITCHEN JEWEL CHEST includes:
- 1 quart Covered Sauce Pan
- 2 quart Covered Sauce Pan
- 3 quart Covered Sauce Pan
- 4 quart Covered Sauce Pot
- 6 inch Covered Skillet
- 10 inch Covered Skillet
- 6 cup Percolator
- Special Deluxe Hanging Rack

11 PURPOSE SET includes:
- 1 quart Covered Sauce Pan
- 3 quart Covered Sauce Pan
- 8 inch Covered Skillet and Egg Poacher Inset
- 10 inch Covered Skillet
- 1½ quart Double Boiler
- Special Deluxe Hanging Rack

Truly assortments fit for a queen, these two sparkling Revere Ware sets are designed for a *lifetime* of better cooking! Choose *either* selection of copper-clad stainless steel beauties . . . you'll *save* 5% on the set price, *save* on fuel bills, *save* on cooking time, *save* on replacement costs. And both sets are attractively packaged in colorful chests.

Discover, as millions of American homemakers have, that the *finest* utensils are the most *economical* as well. Stop in tomorrow to make your choice!

ASK ABOUT OUR BUDGET-PAYMENT PLAN

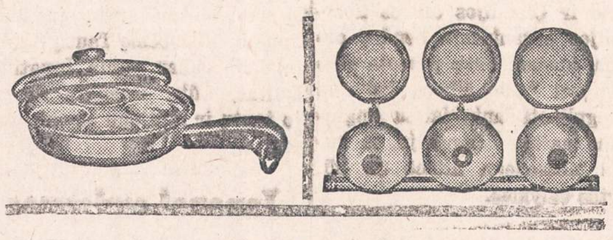

N. TUREK & SONS
333 So. Halsted Street ANdover 3-3560
OPEN MONDAYS AND THURSDAYS TILL 9 O'CLOCK

TAUPYKITE ATEIČIAI. PASIDĖKITE TAUPOMUS PINIGUS Į CHICAGOS SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, KUR KIEKVIENA SANTAUPA PILNAI APDRAUSTA IKI $10,000 BY AN AGENCY OF THE U. S. GOVERNMENT
KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas. KUR tamsta pats gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.
KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal reikalavimą. KUR 30 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.
Taupykite šioj tvirtoj, lietuviškoj finansinėj įstaigoj MŪSŲ TURTAS YRA 12,500,000.00 DOLERIŲ. Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumis.
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION JOHN PAKEL, Prezidentas. 6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

Skaitykite "N-nas"

VORKUTA - SIBIRO LIETUVIŲ PRAGARAS

Grįžusių pasakojimu, Vorkutoje, Viduriniame Sibire, yra sugrūsta šimtai tūkstančių darbo vergų. Būdinga tautybių sudėtis: labai daug esą ukrainiečių, po jų eina estai, latviai, lietuviai, toliau — kaukaziečiai ir kitos Sov. Sąjungos pavergtosios tautos. Vorkuta — apie 3,000 km atstu nuo Maskvos, anapus šiaurės poliarinės linijos. Pačioje Vorkutoje yra NKVD centras, kuris tvarko visas 60 stovyklų to centro apylinkėse. Vorkutos stovyklose mirimo nuošimtis pasibaisėtinai didelis: per metus apie 30% visų kalinių to pragaro neišlaiko ir žūva. Dirbti tenka daugiausia anglies kasyklose. Apsaugos priemonių kasyklose beveik jokių nėra. Blogai maitinami, su menkučiais drabužiais, tikriau sakant, skarmalais, kaliniai vos bevelka kojas, o darbo normos yra nežmoniškai didelės. Kas jų neišdirba, negauna nė tų 800 gramų blogos duonos, 25 gramų riebalų ir dar šiaip smulkmenų. Tiesa, stovyklų vadovybė, matydama, kad kaliniai, vergų darbo jėga, greit išmiršta, nuo 1952 metų pradėjo jiems mokėti kelias kapeikas tariamai už darbą atlyginimo. Bet kainos už papildomus pirkinius yra nepaprastai aukštos, o tam tikrą dalį paglemžia "brigadieriai". Stovyklos pareigūnai taip pat nusuka nuo vargšų kalinių tam tikrą maisto dalį.

Pabėgti iš tų vergų stovyklų yra bemaž neįmanoma. Mėgina vienas kitas, bet žūva arba, greit pagauti, paskiau smarkiai kankinami. Tremtiniai, nenorėdami patekti į Vorkutą, susižaloja sau rankas, kojas. Štai kaip atrodo pora bruožų iš to pragaro, kuriam lygaus nėra pasaulyje. Ir visa tai vyksta tuo metu, kai vyr. Sovietų Sąjungos prokuroras Rudenko "Pravdoje" suktais žodžiais šneka apie teisę ir teisėtumą. Jis mini, kad nė viena sovietų įstaiga neturi teisės imtis neteisėtų priemonių prieš savus piliečius. Daug lietuvių tremtinių, kurie tik tuo kalti, kad yra lietuviai, šiandieną dar tebevargsta Vorkutos pragare ir kitose TSRS priverčiamojo darbo stovyklose, nes nauji Berijos tebesišvaisto. Laisvasis pasaulis dar negirdėjo, kad nuo Berijos pašalinimo kas nors iš Sibiro būtų grąžinta į Lietuvą. Budeliai pasikeitė, bet senasis pragaras pasiliko.

Arkiv. M. Reinys — kariniame kalėjime prie Maskvos

Vokiečių katalikų žinių agentūra, vokiečių telegramų agentūra DPA, o Frankfurte leidžiamas "Frankfurter Allg. Zeitung" sausio 14 d. paskelbė vokiečių karo belaisvių parnešta žinią, kad Vilniaus arkivyskupas M. Reinys laikomas kariniame Vladimiro kalėjime prie Maskvos. Jis buvęs apkaltintas, kad šnipinėjęs svetimiesiems, ir už tai buvęs nubaustas 10 metų kalėjimo.

Sovietiniuose kalėjimuose ir darbo stovyklose esą ir daugiau dvasininkų. Autonominės Komi respublikos Vorkutos stovyklos 8-je kasykloje bausmę atlieka nuteistas 10 metų priverčiamųjų darbų ir garsusis italų pamokslininkas tėvas Leoni.

Visa eilė vokiečių karo belaisvių, "įkurdintų" Rytinėje zonoje, pamatę, kas ten darosi, slapta atbėgo į Vakarus. Atbėgusiųjų pasakojimu, kai kurie grįžusieji, pasiprašę darbo Rytinės zonos vokiečių įstaigose, ten pat buvo suimti. Tarp atbėgusių yra dalis ir Rytprūsių vokiečių, su didžiuoju transportu iš Tapiavos per Lietuvą ir Varšuvą pasiųstų į Vokietiją. (Elta).

Cleveland, Ohio

Bendruomenės valdyba pasiskirstė pareigomis

Naujai išrinkta Bendruomenės valdyba sausio 31 d. posėdy pasiskirstė pareigomis: St. Barzdukas — pirmininkas, P. J. Žiūrys — vicepirm. bendriesiems reikalams, P. J. Nasvytis — vicepirm. kultūriniams-visuomeniniams reikalams, J. Čiuberkis — vicepirm. finansiniams-ekonominiams reikalams, P. Gruodis — sekr., J. Damušis — iždininkas, V. Morkūnas — narys finansinei administracijai, K. S. Karpius — narys išoriniams reikalams, Flor. Saukevičius — narys šalpos ir socialiniams reikalams.

Posėdy buvo aptarta taip pat visa eilė skubių einamųjų reikalų.

Bendruomenė palaidojo J. Vėdarą

Neatsiradus kam palaidoti sausio 28 d. tragiškai mirusio Juozo Vėdaro, vasario 2 d. jis buvo palaidotas Bendruomenės apylinkės valdybos rūpesčiu. Teisinį patarnavimą suteikė adv. Julius Smetona, pašarvojo ir į kapus palydėjo D. Jakubauskienė su sūnum. Iš artimųjų jis čia tepaliko 7 metų sūnų Joną, gyvenantį prie savo motinos.

—Inf.

Vasario 21 dieną "NAUJIENŲ" jubiliejinis koncertas SOKOLŲ SALĖJE 2337 So. Kedzie Ave.

VASARIO 21 D. JUBILIEJINIS NAUJIENŲ VAKARAS

Koncerte Dainuos ANNA KASKAS
"PIRMYN" Choras, Solistai

SOKOL SALĖJE, 2337 So. Kedzie Avenue

Pradžia 3:00 val. po pietų. Šokiams groja K. STEPONAVIČIAUS ORKESTRAS.

New Deal
LIQUORS
3450 S. Halsted Street
VELTUI PRISTATYMAS
Tik paskambinkite:
YArds 7-6355

Importuoto Alaus IŠPARDAVIMAS
WURZBURGER — vokiškas
HACKERBRAU (tamsus)—vok.
CARLSBERG — daniškas
CARLSBERG STOUT—daniškas
RINGNES — norvegiškas
3 buteliai 98¢

Baltos Meškos Alus
PILNA 24 butelių dėžė $3.29

PRANCŪZIŠKI BORDEAUX VYNAI
nuolatinė kaina $1.69— $1.15 Fifth

PRANCŪZIŠKI KONJAKAI
HENNESSY
MARTELL
BISQUIT
$5.39 Fifth

SPIRITAS
190 stiprumo Fifth $4.99

VODKA
RUSIŠKA DEGTINĖ $3.69 Fifth
100 stiprumo.

KIJAFA
(DANIŠKAS VYNAS)
$1.69 Fifth

DIDELI DEGTINĖS Sutaupymai
50¢ iki $1.00 nuolaidos populiarioms markėms.
Palyginkite mūsų kainas.

Prancūziški Vynai
Serbentų Creme de Cacao
Anyžių Creme de Mente — Fifth
$4.39

Skaitykite "N-nas"

TIPIŠKAS AMERIKIETIS

Koks yra "tipiškas" amerikietis? Sprendžiant pagal statistikos duomenis, tai yra vyras — arba moteris — 47 metų amžiaus, vedęs, su dviem vaikais. Turi savo nuosavus namus, kur nors Vidur. Vakarų Amerikoje. Jis yra baigęs vidurinę mokyklą. Uždirba tarp $3,500 ir $4,000. Turi televizijos aparatą, automobilį, radijo priimtuvą, 1947 metų šaldytuvą. Turi apie $1,500 susitaupęs banke ar kitokiu būdu. Einą į kiną du kartus per savaitę ir kasmet turi dviejų savaičių atostogas. Jo tėvas arba motina tebėra gyvi. Kuris nors jo arba jo žmonos tėvų gyvena su jais.

Vienok, jei šį apibūdinimą atitinkąs amerikietis būtų atrastas, tikriausiai jis nesutiktų būti vadinamas "tipišku" amerikiečiu. Kiek matome iš istorijos, amerikiečiai kaip tik stengiasi būti kitoki nei kiti jo kaimynai.

Nepažįstantieji tinkamai Amerikos, dažnai skelbia, jog Amerika — tai kraštas, kur viskas labai vienoda — papročiai, elgsena ir laikysena. Šitą vienodumą skatina reklamos ir skelbimai ir masinis teatras, kaip tai kinas ar televizija.

Betgi nuoseklesnis stebėtojas, atvykęs iš užsienio, dažniausiai prieina kitokios išvados. Tūlas britų parlamento narys, neseniai važinėjęs šiame krašte, štai ką pareiškė: "Nuostabiausias dalykas svetimtaučiui šiame krašte yra įvairumas (diversity). Papročiuose, klimate ir individuose. Tai yra reikšmingas dalykas, kurio daugelis svetimtaučių nepastebi". Kitas, apsilankęs iš Prancūzijos, teigė: "Nemanykite, kad amerikiečiai vien dėl to, kad jie važinėja tais pačiais automobiliais, lygiai taip pat galvoja".

Amerikiečio būdo įvairumą tikriausiai apsprendė šie du veiksniai. Pirmas — šis kraštas yra visų tautų imigrantų šalis. Visų tautų kultūra suėjo su atvykusiais kolonizatoriais. Nepertraukiama srovė, Amerikos civilizacijos reikšmingiausias požymis, ir buvo pagrindinis mūsų kalbamo įvairumo šaltinis. Antra — milžiniški toliai ir plotai tarp įsikūrusių viensėdijų ir naujokynų padėjo jiems susiformuoti savitą charakterį ir individualybę. Šie kolonizatorių naujokynai kūrėsi prerijose ar plačiausiose lygumose ir kalnoutuose pakraščiuose, toli nuo artimiausių kaimynų. Kontinentui užsipildžius, žmonių pagarba ir atsižvelgimas kito papročiams ir elgsenai pasiliko. Šitas noras nebūti "tipišku" yra vienas iš reikšmingiausių požymių amerikiečių gyvenime. Požymis, kurį mes amerikiečiai dažnai nepastebime ir nedavertiname.

Nenoras būti "tipišku" turi dar priežastį ir daugybėje galimybių įmanomų tik Amerikoj. "Tipiškumas" reiškia, jog nė vienas negali būti geresnis nei kitas, blogesnis, skirtingesnis kaip jo kaimynas. Tipiškumas neigia asmenybę, o kaip tik priešingai amerikiečiai turi tą stiprų nenugalimą troškimą atsiekti ir išlaikyti savo asmenybę.

Amerikietiško gyvenimo įvairumas ir amerikiečių tautos nenoras būti "tipiška" turėtų būti žinomi užsienyje. Tai sunkus tikslas, nes atpasakojant Ameriką mes dažniausiai naudojamės skaičiais ir išvedame vidurkius. Rašydami laiškus užsienin amerikiečiai galėtų geriausiai šią misiją atlikti. Nes pats laiškas kaip toks yra vienos asmenybės kūrinys. Juomi išreiškiamos mūsų mintys ir atpasakojamas mūsų gyvenimas. Rašydami savo giminėms užsienyje, mes turime tiksliai atvaizduoti savo gyvenimą — kad mes patys jį sau susikuriame, tokį, kokio mes norime ar pajėgiame. Tai ir yra gyvenimo būdas, kokio trokšta laisvieji ir pavergtieji. Tai yra būdas, kurį Amerika yra pasiruošusi ginti iki paskutinio kraujo lašo.

Common Council

Detroit, Mich.

"Žiburėlio" D-jos susirinkimas

Š. m. vasario 7 d. 3 val. p. p. (tuojau po SLA 352 kuopos susirinkimo) p. Armono svetainėje įvyks "Žiburėlio" Draugijos Detroito skyriaus susirinkimas.

Narius ir prijaučiančius prašome gausingai dalyvauti.

—D. Ž. D.

Lietuviai perka tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOS"

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ
PROGRESS FURNITURE CO.
4181183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, geryjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

SHULMISTRAS & CO.
INSURANCE
REAL ESTATE
Property Management
Mortgage Sales Loans
Notary Public
Investment Counsellors
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
LAFayette 3-6300
Best of ARCHER CURRENCY EXCHANGE
Checks Cashed
Money Orders
Utility Bills Accepted

GET THE GAS HEATER BACKED BY $38,342,000 OF HEATER EXPERIENCE

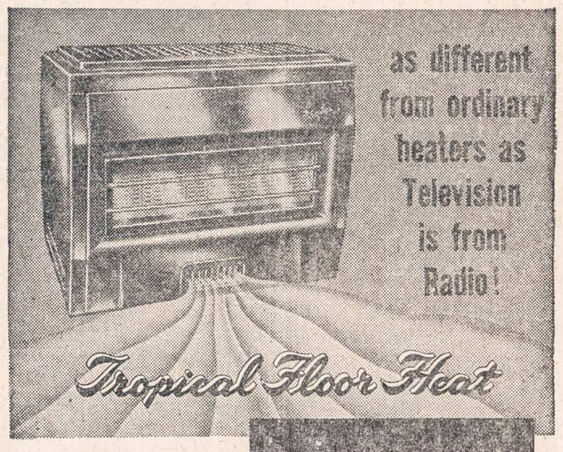

You owe it to yourself to SEE the SENSATIONALLY BETTER—
Siegler PATENTED AUTOMATIC GAS HEATER

GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE and FURNITURE CO.
2876 West Cermak Rd. BIshop 7-3333
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
[illegible] cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $10.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00
Vienam mėnesiui $1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 5c.
Savaitei ..... 30c.
Mėnesiui $1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:
Metams $9.00
Pusei metų 5.00
Trims mėnesiams 2.50

Užsieniuose:
Metams $11.00
Pusei metų 6.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu arba kartu su užsakymu.

Vakarų Demokratijos Atsikerta

Pateikdamas keturių užsienio reikalų ministerių konferencijai Sovietų Sąjungos planą Vokietijai, Molotovas nepraleido progos pulti ir šmeižti Vakarų demokratijas. Jam atsakė britų Edenas, prancūzų Bidault ir mūsų Dulles, punktas po punkto sumušdami sovietų ministerio argumentus.

Anthony Eden nurodė sovietų nusistatymo nenuosakumą, kai jie organizuoja satelitų armijas ir tuo pačiu laiku protestuoja prieš vakarinių tautų apsigynimo pastangas.

Prancūzijos ministeris Bidault pareiškė, kad Prancūzija nieku būdu nesutiks dėtis į sąjungą su Rusija ir Vokietija, kaip kad jai pataria Molotovas, jei dėl to reikėtų nutraukti saitus su JAV ir Britanija.

Stipriausią atsakymą bolševikų kalbėtojui davė valstybės sekretorius John Foster Dulles, kuris pareiškė, kad Vakarai neatsisakys pasiryžimo stiprinti bendro apsigynimo sistemą, kol Rusijos "vieno asmens" diktatūra kontroliuos 800 milijonų žmonių likimą. Ne Vakarai sudaro pavojų pasaulio taikai, sakė Dulles, o tas faktas, kad vieno asmens įsakymu gali pradėti puolimą milžiniška karinė jėga, kurią valdo Kremlius.

Tuo būdu Molotovo užsimojimas suardyti Vakarų vienybę, gąsdinant prancūzus "vokiškų militarizmu", kurį menamai stengiasi atgaivinti Jungtinės Valstybės, nepasisekė. Prancūzija eina išvien su Amerika ir Anglija.

Visos trys Vakarų demokratijos atmetė Molotovo pasiūlymą suteikti rytinės Vokietijos komunistiniam režimui balsą Vokietijos taikos derybose. Jos nepripažįsta teisės Piecko-Grotewohlo "vyriausybei" kalbėti žmonių vardu, kadangi ji nėra žmonių išrinkta.

Sovietų Draugystė su Naciais

Savo atsakyme Molotovui valstybės sekretorius Dulles vartojo mandagią diplomato kalbą, bet jisai priminė jam vieną kitą dalyką, kuriuos sovietų ministeris norėtų užmiršti.

Dulles priminė, kaip 1939 m. spalio mėnesį Molotovas smerkė Prancūziją ir Britaniją, kaip "agresorius", ir gyrė Hitlerio Vokietiją už jos "siekimą taikos".

Dulles priminė, kaip bolševikai ir naciai prarijo Lenkiją, pasidalindami jos žemes. Valstybės sekretorius pacitavo šiuos Molotovo žodžius, pasakytus 1939 m. spalio mėnesį Aukščiausiojo Sovieto sesijoje Maskvoje:

> "Tereikėjo tik vieno greito smūgio Lenkijai, kurį pradžioje smogė vokiečių armija, o paskui Raudonoji armija, ir iš tos Versalio sutarties šlykščios išperos nebeliko nieko."

JAV užsienio politikos vedėjas būtų galėjęs pridurti dar kai kurias "smulkmenas": kaip Maskva siuntė sveikinimus ir linkėjimus Hitlerio armijos vadovybei, kai buvo sumušti prancūzai; kaip Stalinas, padėjęs vokiečiams sutriuškinti lenkų armiją, džiaugėsi savo telegramoje Hitleriui, jogei draugiškumas tarp Sovietų Sąjungos ir hitlerinės Vokietijos esąs "sucementuotas krauju"; kaip Molotovas, nuvykęs į Berlyną, perdavė SSRS komunistų partijos "draugiškus sveikinimus ir linkėjimus" Vokietijos nacių partijai.

Bet Dulles nenorėjo leistis į ilgą polemiką su Kremliaus gramofonu. Jisai tik davė suprasti Molotovui, kad Amerikos valdžia turi daugiau, negu reikia, amunicijos jo piktoms atakoms atremti; todėl kam gaišinti laiką ginčais dėl praeities, — geriau eiti prie klausimo: kodėl Rusija **nenori** leisti visiems Vokietijos gyventojams išsirinkti laisvu balsavimu tautos atstovybę, su kuria būtų galima tartis dėl taikos sutarties?

Ar Kremlius **bijo** laisvų rinkimų rytinėje zonoje? Žinoma, kad bijo — ir dėl to Molotovas visaip išsisukinėja.

Apžvalga

DĖL VOKIETIJOS SEIMO KOMPETENCIJOS

Ne visi bolševizmo priešai Vokietijoje pritaria Edeno pateiktam Berlyno konferencijai planui. Britanijos užsienio reikalų ministeris siūlo pravesti visoje Vokietijoje laisvus rinkimus į viso krašto seimą, kurio uždavinys bus paruošti konstituciją ir vesti derybas su buvusiais karo priešais dėl taikos sutarties.

Vakarinės Vokietijos socialdemokratai, kurie sudaro stipriausią opozicijos partiją Adenauerio vyriausybei kritikuoja Edeno planą. Socialdemokratų atstovas sako, kad parlamentas, kurį išrinks visos Vokietijos gyventojai, privalo turėti pilną įstatymų leidimo, administracinę ir teisinę galią ir privaląs tuojau perimti pilną kontrolę visame krašte.

Bet Vakarų sąjungininkai mano, kad visos Vokietijos valdžia tegalės būt sudaryta, tik parlamentui priėmus konstituciją. Su tuo sutinka ir federalinės respublikos kancleris Dr. Konrad Adenauer.

Tačiau, jei Vokietija neturės viso krašto valdžios, kol nebus parašyta ir priimta konstitucija, tai kas ją per tą laiką valdys? Dėl šito klausimo kyla daug ginčų tarp Vakarinių tautų ir Sovietų Sąjungos. Konstitucijos svarstymas gali užsitęsti metus ir dvejus.

Priėmus socialdemokratų pažiūrą, reikėtų tik sudaryti laikiną autoritetą rinkimams pravesti ir parlamentui sušaukti. O toliau jau paimtų valdžios reikalus į savo rankas žmonių išrinkti atstovai.

1914 - "Naujienų" - 1954
jubiliejiniai metai
VASARIO 21 DIENĄ
jubiliejinis koncertas
SOKOLŲ SALĖJE
2337 So. Kedzie Ave.
Dainuos Anna Kaskas

PASTABĖLĖS

—Veik visoj išeivijos spaudoje nuskambėjo, kad Vilniuje rusų teatras dirba išsijuosęs, nes pereitais metais suvaidino net dešimt naujų veikalų.

O ką tai reiškia? Tenka spėti, kad Vilniuje rusų teatras neturi daug žiūrovų, todėl jam tenka statyti vis naujus veikalus, nes į pakartotinus nėra kas lankosi. Tiesa, Vilniuje rusų daug, bet matyti, ne tiek jų daug, kad pakaktų jų teatrui žiūrovų, o lietuviai, tur būt, laikosi nuošaliai nuo "didžiosios" tautos kultūrinių įstaigų.

—Wilkes-Barre daugelio lietuvių organizacijų narys, progresyvių klubo įsteigėjas ir jo ilgametis pirmininkas Antanas Šarnulis mirė. Jis gimė Scrantone, Pa., vėliau persikėlė gyventi į Wilkes-Barre. A. Šarnulis mirė kaip tik tą dieną, kai "Naujienose" tilpo jo įsteigto klubo 20 metų jo nuveiktų darbų apžvalgėlė.

Velionis paliko liūdinčius žmoną, du sūnus, dukterį, tris brolius ir tris seserys.

—"Pravda" Nr. 297 aprašydama komunistų vadovaujamų profsąjugų tretįjį kongresą, kaltina JAV darbininkų unijas, kad jos vyriausybės pavedimu skaldančios darbininkų vienybę ir nuslepia komunistinių profsąjungų nutarimus ir jų veikimą.

— Kas pats kuo smird', tuo kitus tep',—į tai atsakytų žemaitis.

—Sovietų spauda dažnai pasigiria, kaip sparčiai vystomi kolchozų elektrofikacijos darbai. Tiesa, daugiausia giriamąsi ateičiai sudarytais planais.

JAV visų esamų žemės ūkio sodybų (farmų) nepilnų 10% neturi elektros. SSSR trupučiuką daugiau kai 10% visų kolchozų jau turi elektros šviesą.

—Sovietinės Armenijos knygų rūmai jau išleido Armenijos literatūros bibliografiją.

Bibliografija apima visą kada nors buvusią Armenijoje raštiją.

—SSSR valstybinė spaudos leidykla skelbia, kad yra išleidusi 600 SSSR tautų kalbų žodynus rusų ir tų tautų kalbomis. Rusų-bielorusų žodynas apimąs 80 tūkstančių žodžių, rusų-uzbekų turi 50 tūkstančių žodžių ir t. t.

Dabar leidžiami Indijos kalbomis įvairūs žodynai, o taip pat italų, ispanų, lenkų, čekų, bulgarų, rumunų ir kitomis kalbomis.

—Kazankstano sostinėje Alma-Ate pradėjo veikti knygų prekybos dviejų metų mokykla.

Įdomu, ko toje mokykloje bus mokinama, jei SSSR yra tiktai valstybinė knygoms leidykla ir valstybinė jomis prekyba, kurios turi veikti pagal planą ir grafiką . . .

— Kai kuriuose SSSR didesniuose centruose steigiami taip vadinami spaudos kombinatai, tai yra praplėstos spaustuvės su skyriumi leisti spalvotus leidinius, apdaryti knygas ir visa kita kas reikalinga spaudos darbui.

Iki šiol SSSR spaustuvės vertėsi smulkesniais darbais ir kaipo tokių, jų būta miestuose po keletas. Dabar jos jungiamos į vieną.

— "Literaturnaja Gzeta" skundžiasi SSSR miestų viešbučiais. Tokiame dideliame mieste kai Voronežas, veikia vos du viešbučiai. Ir tai viename jų 20 kambarių užimta nuolatiniais gyventojais, suprantama, kompartijos draugais. Viešbučio direktorius atvirai prisipažino laikraščio korespondentui, kad jam labiau rūpi ne kaip priimti svečius, bet kaip jų nusikratyti.

Caro laikais Kazany buvo 15 viešbučių. Dabar jų vos trys. Vienas trečdalis juose esamų kambarių taip pat užimti atsakingais draugais iš partijos ir artistais.

Mozyrio mieste vienas viešbutis, tiesa turi 60 kambarių, bet atvykusieji jais negali naudotis, nes jie visuomet užimti.

Štai Sovietinėje Rusijos federatyvinės respublikos miestuose 70 viešbučių patarnauja tik nuolatiniai juose gyvenantiems.

Sibire negeriau. Ten veik visuose miestuose veikiantieji viešbučiai užimti įvairiomis valdžios įstaigomis, bet viešbučių visa tarnyba veikia kaip veikusi pagal planą ir grafiką. Atvykusieji į tuos miestus įvairiais, nors ir svarbiais reikalais turi tenkintis stotyse nakties laiką leisdami ar pas privačius asmenis, jei kas jų svečią priima.

Ana Chabarovske viešbutis pradėtas statyti 1936 m. iš kelių šimtų kambarių iki šiol nėra baigtas...

Statomi dideli viešbučiai Orle, Kalugoje, Kerče ir dar daug kur kitur, bet jau net niekas nedrįsta spėlioti kada jie bus baigti. Visiems aišku, kad laiku jie nepastatyti...

Taip skundžiasi viešbučiais ir jų statyba SSSR kultūros ministerijos ekonomistas Z. Stepančenko, vadinasi, ne bet kas, bet ministerijos "didelis činauninkas". Reikia manyti, kad jis nemelavo ką rašė...

— Latvijos Nepriklausomybės metais netoli Rygos, gražioje Julgos ežero apylinkėje veikė latvių tautodailos, įvairių praeities senienų muziejus. Buvo turtingas, įvairus, gyventojų apylinkės mėgiamas. Jis buvo ten įkurtas 1924 m.

"Literaturnaja Gazeta" dabar apie tą muziejų rašydama, sako, kad Latvijos nepriklausomybės metais muziejus nerodęs tikrosios Latvijos ir latvių tautos praeities. Štai, girdi, muziejus tuomet nuslėpė, kad Latvijos ūkininkija nepati išėjo viensėdžiais gyventi, bet juos tai privertė daryti baronai; ten pat esą senesnių laikų latvio ūkininko sodybos namai, bet tie namai neparodo praeity buvusio latvio ūkininko sunkaus gyvenimo. Anot to laikraščio korespondento v. Gecht, R. Janson, Latvijos nepriklausomybės metais ūkininkai buvę tik priedeliu svetimų kapitalistų, tik dabar Latvijos kolchozai žydi, viso ko pritekę.

O toliau korespondencijoje nusiskundžiama tik ne "sunkia" buvusia Latvijos ūkininkijos padėtimi, bet jau muziejaus dabartimi. Girdi, muziejus dabar reikalingas rimtos pagalbos, bet jo likimu nėra kam rūpintis. Valdžios įstaigos į tai nekreipia dėmesio ir muziejus skursta... Svarbiausia tas muziejus dar iki šiol savo turimais eksponatais byloja apie Latvijos Nepriklausomybės ir jos tolimesnės praeities metus... Korespondentams tai nepatinka. Reikia jis kitaip patvarkyti... Tur būt, tenka suprasti, kad tas muziejus nustotų rodęs latvių tauta praeitį turėjusi.

ANDRIUS GINTAUTAS

VOKIETIJOS KRIKŠČIONYS DEMOKRATAI (CDU-CSU)

Lietuvos Krikščionys Demokratai ir CDU-CSU.

Kai lietuviškoje spaudoje ką nors rašoma apie Vokietijos Krikščionių Demokratų Uniją, tai žodis "unija" paprastai praleidžiamas ir tuo ši partija arčiau pritraukiama prie Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos sąvokos. Tačiau tarp Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos ir Vokietijos Krikščionių Demokratų Unijos yra didelis skirtumas. Lietuvos Krikščionių Demokratų partija yra vienalytė, perdėm katalikiška, vedama vien katalikų pasaulėžiūros žmonių ir siekia tos pasaulėžiūros tikslų. Ji artima Vokietijos Centro partijai (Zentrum). Tuo tarpu Vokietijos Krikščionių Demokratų Unija nėra tikybiniai vienalytė partija, ją sudaro dvi krikščioniškos srovės, šimtmečių eigoje buvusios priešingos viena kitai: katalikų ir protestantų.

Katalikai ir protestantai politikoje.

Ligi 1945 metų Vokietijos protestantai neturėjo savo atskiros politinės partijos ir retai kur visuomeniniame gyvenime, išsiskirdami iš kitų tikybų, tepasireikšdavo. Tuo tarpu katalikai jau nuo Bismarck'o laikų (1870 m.) turi savo partiją "Zentrum." Šią partiją iššaukė gyveniman Bismarck'o vedama prieškatalikiška politika. Tada kilo taip vadinamasis "Kulturkampf'as" tarp valstybės valdžios ir katalikų Bažnyčios. Bismarck'as siekė uždrausti Bažnyčiai kištis į valstybės reikalus, uždrausti jėzuitų ordiną, įvesti civilinę metrikaciją, išjungti Bažnyčios įtaką iš vaikų auklėjimo ir pavesti tai valstybei ir kit. Centro partija nebuvo uždariusi durų nė protestantams, tačiau šie vargu kur pasinaudojo tuo. Nors ir palaikoma dvasiškijos, Centro partija laikui bėgant mažėjo. 1897 metais Centro partija dalyvavo parlamento rinkimuose 34,5%, prieš nacionalsocialistinį režimą— 14,5%, 1949 m. — 3,1% ir per paskutiniuosius Bundestago rinkimus — tik 0,8%, tepravesdama vos 3 atstovus ir tai dar su CDU/CSU pagalba, kur dauguma ir jos buvusių narių yra suėję. Tatai rodo, kad žmonės nebenori vien siaurais savo tikybos pagrindais nusistatyti politiškąjį gyvenimą, bet bevelija veikti platesniu pagrindu ir atsižvelgti kitų žmonių interesų, jiems artimų. Tačiau visgi pas katalikiškąją visuomenės dalį yra išsivysčiusi didesnė patraukla, vadinkime ją susipratimu, dalyvauti politikoje ir tai ne vien Vokietijoje, kur buvo "Kulturkampf'as," bet ir kitur. Mes randame katalikiškų partijų įvairiuose kraštuose ir įvairiais vardais besivadinančių. Pas protestantus tokio patrauklumo ar susipratimo dalyvauti separatiniai politikoje nepastebim. Tą pripažįsta ir patys CDU veikėjai. Gal tai dėl to, kad protestantų Bažnyčia, o ir dvasiškija, kitaip žiūri į politinį gyvenimą, negu katalikų.

(Bus daugiau)

Kas skaito, rašo — "Naujienas" išsirašo.

THOR HEYERDAHL

PLAUSTU PER RAMŲJĮ VANDENYNĄ

V. PUSIAUKELYJE

27. *(Tęsinys)*

Kasdieninis gyvenimas ir tyrinėjimai. — Geriamasis vanduo plausto keliautojams. — Roputės ir arbūzai išduoda paslaptį. — Kokoso riešutai ir vėžiai. — Joninės. — Plaukiame per žuvies sriubą. — Planktonai. — Valgomos žarijos. — Pobūvis su banginiu. — Škruzdės ir ančių sraigės. — Plaukiojantys naminiai gyvuliai. — Makerelių draugystėj. — Ryklių gaudymas. — "Kon-Tiki" jūrų pabaisos vaidmenyje. — Locų žuvys ir remoros — ryklių palikimas. — Skraidantys aštuonkojai. — Nepažįstamas svečias. — Narūno pintinė. — Tarp tunų ir bonitų. — Netikra revė. — Šluižis išsprendžia mįslę. — Pusiaukelyje.

Slinko savaitės. Nesimatė nei laivų, nei nieko kito, kas būtų leidę manyti, kad be mūsų būtų daugiau žmonių pasaulyje. Visas vandenynas priklausė mums. Visi vartai į horizontus buvo atviri, nuo daugaus skliautų iš tikrųjų sklido ramybė ir laisvė.

Mes jautėmės, tartum gaivinantis druskos kvapas ir dangaus mėlynė plovė ir valė ne tik kūną, bet ir sielą. Didžios problemos čia atrodė mažos ir be reikalo suraizgytos. Rimti dalykai liko tik gamtos elementai. Bet elementai taip elgėsi, tartum jie tyčiotųsi iš mažojo plausto. O gal buvo visai ne taip, gal jie laikė plaustą tikros gamtos gabalu, negadinančiu didžiosios jūros harmonijos, bet einančiu pagal srovę ir vandenį, kaip jūrų paukščiai ir žuvys. Užuot kaip priešai ruoštųsi bet kurią akimirką mus pulti, jūra ir kiti elementai pasidarė patikimi draugai, saugiai ir nepertraukiamai varą mus prie tikslo. Vėjui ir bangoms varant mus tolyn, iš po apačios dar traukė srovė tiesiai kur mums reikėjo.

Jei koks nors laivas būtų vieną kurią dieną perkirtęs mūsų kelią, būtų pamatęs plaustą, šaltai sau šokinėjantį ilgomis riedančiomis bangomis su lūžtančiomis viršūnėmis, su rausva bure, stipraus pasato išlenkta į Polynezijos pusę.

Plausto užpakalyje būtų pamatę nudegusį barzdotą vyrą, be drabužių, besikamuojant prie ilgo vairuojamojo irklo ir betraukiančio susipainiojusias virves, arba — esant ramiam orui — sėdint ant dėžės ir besnaudžiant saulėkaityje ir prilaikant vairą tik kojos pirštais.

Jei šis vyras nebūtų Bengtas, jis būtų tasai, kuris gulėtų ant pilvo prie palapinės angos, pasikišęs po nosim knygą, vieną iš septyniasdešimt trijų pasiimtųjų sociologijos veikalų. Bengtas be to ėjo ir ūkvedžio pareigas ir atsakydavo už kasdieninį valgio davinį. Hermaną galėjai užtikti visur ir visada, tai stiebo viršūnėj su meteorologiniais instrumentais, su narūno akiniais palindus po plaustu betikrinant šliužius, tai velkant guminiame plauste, užsiėmusį balionais ir keistais matavimo aparatais. Mat, jis buvo mūsų technikinis vedėjas ir atsakingas už meteorologinius bei hydrografinius stebėjimus.

Knutas su Torsteinu nuolat krapštėsi prie savo sudrėkusiųjų sausųjų baterijų, prie virinimo ir jungties schemos. Kad dirbtų mažoji radijo stotis, taškantis vandens pursloms, krintant murglai ir esant tik pėdą nuo jūros paviršiaus, jiems reikėjo panaudoti visas įgytas žinias iš karo laikų. Jie kas naktį pasikeisdami siųsdavo eteru pranešimus ir oro stebėjimo duomenis, kuriuos pagaudavo vienas kitas radijo mėgėjas ir perduodavo meteorologijos institutui Washingtone bei kitoms nurodytoms vietoms. Erikas mielai lopydavo bures ir pindavo virvių sudūrimus, arba drožinėdavo medžio figūras, škicuodavo barzdotuosius vyrus ir retąsias žuvis. Kasdien pietumis jis imdavo sekstantą, pasilipdavo ant dėžės ir žiūrėdavo į saulę, kad nustatytų, kokį kelią padarėme per paskutinę dieną. Man pačiam pakakdavo darbo, vedant kelionės dienyną, rašant pranešimus ir renkant planktonus, žuvis ir filmuojant.

Kiekvienas turėjo savo uždavinį ir niekas nesikišo į nesavo sritį. Sunkiuosius darbus, kaip vairavimą, valgio gaminimą skirstėmės po lygiai. Prie vairo reikėdavo išbūti dvi valandas dieną ir dvi naktį, o virėjo darbas tekdavo kasdien kitam vyrui. Šiaip kokių drausmės nuostatų kaip ir neturėjome, išskyrus naktinį vairavimą, kada būtinai reikėjo būti prisirišusiam ir laikyti paruoštą gelbėjimosi virvę. Be to valgyti turėdavome prie palapinės, o atlikti neišvengiamus dalykus galėjome tik apčiame plausto užpakalyje. Jei reikėdavo ką nors svarbaus aptarti, šaukdavome visus vyrus į pow-vow posėdį, kaip tai darydavo indėnai, ir pirm negu nuspręsdavome, dalyką smulkiai apsvarstydavome.

Paprastai diena ant plausto prasidėdavo, kai grįždavo paskutinė vairuotojų pamaina ir papurtindavo dienos virėją, kuris, išėjęs ant aprasojusio denio, surinkdavo, rytmečio saulei šviečiant nutūpusias skraidžuves. Mums nepatikdavo ryti žuvis žalias, kaip tai daro Polynezijoj ir Peru krašte, todėl jas pakepdavome ant primuso, pastatyto ant pririštos dėžės.

Toji dėžė prie palapinės angos buvo mūsų virtuvė. Čia turėjome gerą užlūdą nuo pietryčių pasato, be perstojo įžambiai pučiančio iš kito šono. Kai vėjas ir jūra imdavo per daug žaisti su primuso liepsna, galėdavo užsidegti dėžė, kaip kad kartą atsitiko. Virėjui prisnūdus, staiga suliepsnojo visa dėžė, o nuo jos ugnis greitai persimetė į bambukinę palapinės sieną. Bet gaisrą nesunkiai užgesinome, pajutę dūmus palapinėj, nes nuo "Kon-Tiki" iki vandens buvo netoli.

Kepsnio kvapo vargu pakakdavo knarkiantiems individams pažadinti; dėl to virėjui dažnai tekdavo juos pabadyti šakute arba uždainuoti "laikas keltis pusryčiams" tokiu staugiančiu balsu, prieš kurį niekas neatsilaikydavo. Apsidairius, kad aplinkui nekyšo ryklių pelėkai, dieną pradėdavome šuoliu į Ramųjį vandenyną. Po to susėsdavome pusryčių po atviru dangum.

Dėl valgio nebuvo ko skųstis. Jį gamindavome pagal dvejopą būdą: pagal dvidešimtojo amžiaus kariuomenės intendantą ir pagal Kon-Tiki papročius iš penktojo amžiaus. Torsteiną ir Bengtą parinkome bandymų objektais; jie tenkinosi specialiu maistu mažytėse dėžutėse, sudėtose kiaurymėj tarp plausto rąstų ir bambukinio denio, kur nuolat skalavo vanduo. Pagaliau jie žuvies ir jūrų valgio niekad per daug nevertino. Kas antrą savaitę atrišdavome bambukinį denį ir išsiimdavome naujų maisto atsargų ir pririšdavome viršuj plausto prie palapinės šono. Pasirodė, kad kietas asfalto sluoksnis ant dėžių gerai laikėsi, tuo tarpu, kai palaidai sudėtos konservų dėžutės greit rūdydavo nuo jūros vandens ir sugesdavo.

GRANDINĖS

Tokiu pavadinimu šių metų pirmomis dienomis išvydo pasaulį Baltijos Žuvėdros knygos pirmoji dalis "Gintaro krantuose." Kaip autorė pavadino: prisiminimų romanas, tai šio veikalo žanras. Iki šiol prisiminimams būdavo vartojama daugiausia dienyno forma, kurios taip trūksta mūsų literatūroje. Gaila, kad B. Žuvėdra nepamėgino šio žanro. Skaitant "Gintaro krantuose" jis taip ir prašosi. Tikriausiai autorei būtų geriau sekęsi nei su romanu...

Šios dalies tikslu autorė bus paėmusi — atmetus gimnazistės laikų prisiminimus, kurie knygai tikras balastas (ne viskas, kas autoriui malonu prisiminti yra literatūriniu požiūriu vertinga ir grūstina į knygą) — supažindinti skaitytoją su Klaipėda ir jos nustojimu. Tai pradedama 21 p. ir šešiuose puslapiuose mėginama supažindinti su miestu, uostu, pajūriu, švyturiu, politine padėtim praeity ir t. t. Suprantama, kad ir gabiausiai plunksnai tiekoje puslapių (ir dar pridėjus aibes žurnalistinių išvedžiojimų) nebūtų nusisekę pasiekti tikslą.

Lietuvių gyvenimas atvaduotame Klaipėdos krašte taip pat nepilnas: nepajėgta pilnai pavaizduoti tų kovų masėse už lietuviškas pozicijas krašte, net nuotaikų neaprėpia: vien tik smulkūs reikaliukai tokio pat smulkaus valdininkėlio šeimoje. Gal kiek vaizdžiau nupiešiama vokiečių kriminalistinė veikla: Jasučio nužudymas, Ropos vykimas Berlynan (kas grynai laikraštinės žinutės vertę turi), bet ir tai gana miglotai, neaiškiai aprašyta. Kiek vaizdžiau momentai, kai vokietis policininkas nušauna lietuviuką mokinį, žandaro brutališkumas kariant lietuviuką piemenį, ir šiuo atsitikimu vokiečių vieningumas. Bet šis paskutinis nusakomas daugiau žurnalistine nei beletristine forma. O jau tų autorės filosofavimų, išvedžiojimų, priekaištų Lietuvos vyriausybei begalės! Ir visa tai ne vietoje: jei ir teisybė, bet ne šiame žanre, autorės žodžiais, reikėjo kleti. Tai įdedama į veikėjų lūpas, bet vykusiai, kai išplaukia iš veikalo visumos ir intrigos.

Nuo 134 p. iki galo knygos, per dvidešimt penkis puslapius, aprašoma įvykiai Klaipėdoje, kai hitlerininkai ją pasigrobė. Vietėlėmis gražiai duodami vaizdeliai, bet iš jų sunku susidaryti bendras vaizdas, kas darėsi Klaipėdoje. Aprašoma mažaverčio valdininkėlio — atsižvelgiant į veikalo pavadinimą, verčia manyti, kad tai autorės šeimos—baimė vyro dėl savo kailio, rūpestis turima troba ir, net žmona, likusia užgrobikų pinklėse, sprukimas Didžiojon Lietuvon. Iš veikalo negalima susidaryti to istorinio įvykio pilno vaizdo. Bendrai paėmus, autorė nepajėgė pavaizduoti didesniu mastu pasiimtos temos: gaunasi vien nuotrupos. Ar nevertėtų autorei likti prie atskirų vaizdelių kūrimo, trumpų apysakaičių, novelių, kuriuose ji kartais pasirodo periodinėje spaudoje gana meistriškai.

"Gintaro krantuose" autorė bus pirmoji lietuviams šią skaudamą vietą, Klaipėdą, priminusi. Tai jau sveikintina. Iš patriotinio taško žiūrint — tema aktuali, bet ir darbo nemaža reikalaujanti.

Romantinę intrigą mėgina įvesti nuo gimnazistiškos meilės visokiais vingiais iki vedybinio gyvenimo. Bet čia autorei tikrai nesiseka. Tikroji intriga, vietomis pagaunanti skaitytoją, yra istoriniame krašto eigos aprašyme. Jai meilė kažkaip dirbtinai atsiranda, psichologiniai neįtikinanti, kaip ir daugelis aprašomų dalykėlių.

Tipai — visi vienodi, pilki, smulkučiai, kasdieniniai, nieko skaitytojui neduodą. Svarbiausias veikėjas — Aldona: gimnazistė, įstaigos tarnautoja, žmona, kokių pilnos įstaigos buvo. Jos vyras Ramūnas — niekuo nepasižymįs valdininkėlis. Aldonos tėvas—dukrą mylįs ūkininkas. Motina Magdė — kažkokia išsigimėlė, savo dukters nekenčianti, besimeilinanti prie žento, atvykusio atostogų pas uošvius, net prie jo į lovą belipanti... Šiam sugėdinus, keršijanti visomis priemonėmis. Psichologiniai neįtikinantis tipas, skaitytojui keliąs pasišlykštėjimą.

Be šių, įvesta nemaža antraeilių veikėjų, kurie taip pat pilkos būtybės.

Štai koksai vaizdas susidaro perskaičius Baltijos Žuvėdros prisiminimų romano "Grandinės" pirmosios dalies "Gintaro krantuose" puslapius. Tikėkimės, kad antroji dalis—"Gedimino kalno pavėsy"—bus geriau nusisekusi.

Šią knygą 1954 m. išleido ir atspaudė "Argentinos Lietuvių Balsas" (Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina). Knygutė 20x14 cm. formato, 160 p., gerame popieriuje ir švariai atspausdinta. Tai pirmoji šios leidyklos beletristinė knyga. Tat tenka leidyklą sveikinti ir linkėti geros kloties šioje srityje. Brošiūrėlė gana stropiai prižiūrint išleista. Vienoje vietoje yra stambesnė korektūros klaida, — bet kuri knyga be to apsieina... Gal prikiština leidyklai, kokiems galams dėjo, ir dar knygos pradžion, pirmu veikalu pasirodančios debiutantės biografiją. Šiaip, knyga išleista gražiai. Pardavinėjama po 1 dol. ir 50 centų.

—P. Tulpė

"Naujienose" pasiskelbęs — visus biznyje nustelbia

"BANGA"

Naujasis lietuvių radijo pusvalandis

laikinai veikia

tik sekmadieniais nuo 4 iki 4:30 val. po pietų

per WOPA stotį (1490 kil. FM—102.3 Mc)

Visais reikalais kreiptis į

Z. SLIVINSKĄ

6142 So. Ashland Ave.

Telefonas: PR 6-6900

Alice Stephens Ansamblio

Dramatizuotų Dainų

KONCERTAS

1954 m. vasario mėnesio 7 dieną

Pradžia 7:30 valandą po pietų

MARIA HIGH SCHOOL

6700 South California Ave.

Biletų kainos: $2.50 - $2.00 - $1.50

★ GIESMĖ KUNIG. BIRUTĖS GARBEI .... K. V. Banaitis

★ ŽALGIRIO MŪŠIS ..... V. Paulauskas
Solistė GENOVAITĖ PEŠKYS

★ RIEŠUTŲ SPAUSTUKAS ..... P. T. Tschaikovsky
Išraiškos šokiai, vad. Ald. Valeišaitė
Šoka "ATEITIES" šokėjų grupė

★ Baladė "NUGRIMZDĖS DVARAS" ..... St. Šimkus
Solistas VLADAS BALTRUŠAITIS

Režisuoja: ALICE STEPHENS
Akompanuoja: GENEVIEVE ALEKSIŪNAS
Prie vargonų: LEONARDAS ŠIMUTIS

LIETUVIŲ TEATRAS

MARIJOS AUKŠTESNIOSIOS MOKYKLOS SALĖJE

Šeštadienį, 1954 m. vasario 6 d., 8 val. vak.

PREMJERA

ANTIGONA

Jean Anouilh vaidinimas

Režisūra . . . . . VYTAUTO VALIUKO
Scenovaizdis . . . VYTAUTO K. JONYNO

Vaidina:

S. ALEKSIŪNAITĖ, L. BARČAITĖ, IRENA NIVINSKAITĖ, ALG. DIKINIS, V. JUODKA, J. LAURUŠONIS, ST. PETKUS, STASYS PILKA, V. VALIUKAS, Š. ZABARAUSKAS IR KITI.

Veikalas Chicagoje bus vaidinamas tik 1 kartą.

Biletai nuo 1 iki 3 dolerių.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiopaotu

Smoky, kurio ieškojo šimtai Miami (Fla.) policininkų. Penkiolikos metų berniukas, kuris pabėgo su Smoky iš Washingtono pataisos mokyklos berniukams ir atsidūrė Miami. Kai policija berniuką ten sulaikė, tai jis buvo nuo šuniuko atskirtas. Su šuniuku Smoky berniukas tiek buvo susidraugavęs, jog buvo nutarta būtinai Smoky surasti, ir jis buvo surastas.

TURRET LATHE OPERATORIAI

- GERĖS DARBO SĄLYGOS
- GERAI STOVINTI KOMPANIJA
- NUOLATINIS DARBAS
- GERAS ATLYGINIMAS
- DAUGELIS PRIEDŲ

Siųskite pavardę, adresą ir telefoną šiuo adresu:

NAUJIENOS
BOX 4516
1739 So. Halsted Street
CHICAGO 8, ILLINOIS

NEW FEATURES—BETTER VALUE!

THE RHEEM IMPERIAL
Series 47, 40-gallon Gas Water Heater. There's a Rheem Gas Water Heater in the right size and price for every need.

...a much better buy!

New improved performance features . . . new attractive styling make Rheem Automatic Water Heaters the finest you can buy. Yet prices are lower than ever.

PRESSURE-PROVED AT THE FACTORY . . . PERFORMANCE-PROVED IN USE!

Every Rheem Water Heater is filled with water and fully tested at a pressure twice as great as ever needed for normal use. And Rheem built-in quality has proved its reliability in thousands of homes across the country. Let us show you how a Rheem Water Heater can supply your hot water needs — trouble-free, economically. Call or come in now!

E. STEVENSON

6106 So. Western Ave. HEmlock 4-4900

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

• Visų rūšių apdraudos asmenims ir biznio įstaigoms. • Finansavimas.
Draudžiu ir perdraudžiu visose draudimo bendrovėse.
JONAS KIRVAITIS, Gen. apdraudų brokeris ir savininkas
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 So. Ashland Ave., Chicago 36 Ill. Tel.: WA 5-5671—Rez. HE 4-4033
Darbo val.: kasdien 9:30—4:30; be to, pirm. ir ketv. 6:00—9:00 vakarais.

LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS IR AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖS

SHELL BENZINAS

Atlieka visus motorų ir karoserijų darbus, parduoda visų firmų automobiliams dalis, baterijas, padangas pavieniai ir garažams.
DARBAI ATLIEKAMI KRUOPŠČIAI IR SĄŽININGAI.
Darbo valandos: Garažas 7-6—Benzinas 7-9—Sekmadieniais 9-8.
Vadovauja: A. ADOMĖNAS, V. KOZICA ir VLADAS PAALKSNIS
Kampas 58-tos ir So. Western, Tel. RE 7-9533

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.
Pradėk taupyti tuojau . . . Mes mokam aukštus dividendus.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

NUPIGINTOS KAINOS!

Visi išstatytieji pavyzdžiai parduodami!

GYVENAMOJO KAMBARIO SETAI:

Valentine Seaver sofa, pūkais pripildytos sėdynės, french, brocatell, vertės $299, už	$99.00
2 gab. Kroehler parlor setas, frieze, vertės $319, už	$198.00
2 gab. Diamond, 2 spalvų parlor setas, vertės $269, už	$169.00
2 gab. sofa-bed ir kėdė, frieze, reg. vertės $269, už	$149.00
Paoli arm chair, reg. vertės $29, už	$19.00
TV kėdė, "rubberized curled hair filled", reg. $39.50, už	$24.00
Kroehler TV kėdės, su rolėms, frieze-tapestry, reguliarė vertė iki $69, už	$29.00
Kroehler "high back" kėdė, reg. vertė $99.50, už	$57.50
Lloyds "high back reclining" kėdė, frieze, nupiginta iki	$57.50
Studio couch, dviem miegoti, tiktai	$37.50

MIEGAMOJO KAMBARIO SETAI:

4 gab. miegamo setas, moderniško flamingo, vertės $449, už	$269.50
4 gab. gražus Mainline, šviesus mieg. setas, vertės $399.50, už	$239.50
4 gab. French period miegamojo setas, vertės $800, už	$375.00
3 gab. miegamojo setas, vertės $149.50, už	$87.50
$69.00 vertės Hollywood lova, tiktai	$39.00
Plastikos "headboards", po	$4.00
$22.00 vertės innerspring matracai, po	$14.00
$59.00 vertės innerspring matracai, po	$29.50
Kneehold "desk", mahogany arba blonde, vertės $69, už	$39.00
Leather top "desks", mahogany, vertės $99, už	$49.00
Klevo mokinių "desk", vertės $29.50, už	$19.50
Kampiniai stalai, vertės iki $29.00, už	$12.00
Kūdikiams lovykės, reg. dydžio, vertės $39, už	$19.00
Medinės aukštos kėdės, už	$7.00

CHROME DINETTE SETAI:

$89.00 vertės 5 gab. Chrome dinette setas, už	$44.00
$109.00 vertės 5 gab. Chrome dinette setas, už	$62.50
7 gab. valgomojo kambario setas, tiktai	$109.00

KAURAI (KILIMAI):

Visas vilnonis 9x12 kilimas, vertės $139.00, už	$69.00
Wool felt 9x12 kaurai, vertės $42.00, už	$24.00

18 MĖNESIŲ IŠSIMOKĖJIMUI.

Krautuvė atdara sekmadienį nuo 10 iki 5 val. po pietų.
Pirmadienį ir ketvirtadienį vakare iki 9:30.

JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 So. Halsted Street

FOTO CAMERAS:

LEICA Nr. 471220, Summifar f—5cm., Lenz 1:2, Nr. 680884, vertės $325, dabar	$150.00
AGFA-KARAT 12, Karat—Xenar, Lenz 1:2, 8/50, Nr. 1981979, vertės $200.00, dabar	$125.00
ZEISS IKON, Nr. 19122820, Lenz, f:3, 5, vertės $190, dabar	$99.95
KODAK KODOSCOPE Sixteen M.M., 2 inch, Lenz 2:5; Moving Picture Projector, vertės $150, dabar	$75.00
TDC Vivid Three Dimension Slide Projector, vertės $55, dabar	$25.00
Rašomos mašinėlės: Corona-Smith ir Remington, po	$39.95

Budriko numažinta kaina TV setai.
200 visiškai naujų garantuotų televizijos setų dabar parduodama!

17 col. stalo modelio, mahogany kabinetai, visi originalėse dirbtuvės dėžėse, reguliarė kaina $189.00, už	$119.00
Didžiulis 21 col. paveikslo, mahogany stalo modelis, reguliarė kaina $249.95, už	$149.00

DALYS IR PAVEIKSLO TUBAS GARANTUOTAS 1 METAMS.

21 col console TV blonde kabinete, su radijo ir 3 greičių phonografo kombinacija, reguliarė kaina $449, už	$244.00
17 col. General Electric console, reg. kaina $269, už	$169.00
21 col. General Electric console TV setas, reg. $375, už	$198.00
21 col. General Electric, pusė durų, mahogany kabinete, reguliarė kaina $399.00, už	$245.00
21 col. RCA-Victor console TV setas, vertės $299, už	$197.00
21 col. Admiral console, reguliarė kaina $299.95, už	$209.00
21 col. Philco console TV setas, vertės $299, už	$179.00
21 col. Zenith stalo modelio, nupigintas iki	$159.00
21 col. Dumont console, vertės $399, už	$199.00
7 tubų AM ir FM radijai, vertės $59.50, už	$29.50
5 tubų maži radijai, vertės $22.50, už	$11.95
Automatiškas record player, visiems rekordams, vertės $89,	$49.00
Tape recorder, vertės $199, už	$99.00
Recordio dėl darymo disk records, vertės $119, už	$79.00

LENGVI IŠMOKĖJIMAI. DVIGUBAI DUODAME MAINOMS.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted Street

Atdara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais iki 9:30 val.

Budriko Radio Valanda leidžiama kiekvieno ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. vakaro iš stoties WHFC, 1450 kilocycles.

Čiurlioniečiai su Alfonsu Mikulskiu Clevelando Lietuvių kultūri niame darželyje praėjusią vasarą ALT'o surengtose iškilmėse.

JONAS LEONAS

ARTĒJA DIDINGA MENO PUOTA

Didžiulis milijoninis Clevelandas ramiai dunkso Erie ežero pakrantėmis. Diena veja dieną, mėnuo — mėnesį, bei metai — metus. Ir daug naujo ir nieko naujo. Gyvenimas banguoja tartum ano ežero vandenys: juk Erie yra čikagiškio Michigano lyg ir brolis... O jiedu ar ne giminaičiai su gintariniu Pabaltiju?..

Gi ten, ar kas nors užmiršote — yra vėjo pūstomos Neringos kopos, kur dar neseniai žingsniavo senovės briedžiai plačiaragiai atsigerti... Deja, saulėleidžiai ir saulėtekiai Neringoje yra be mūsų. Tik šaltoji mėnesiena eina kopomis: Laima šaukia, Laima verkia...

O vis dėto per Clevelando lietuviškąjį gyvenimą, — kaip niekur kitur, — jau penktieji metai gaivališkai trykšta ir ritasi lietuviškojo skaidrumo ir gajos gyvybės bangos: tai čiurlioniečių lietuviškosios dainos ir lietuviškojo šokio nenutrūkstą dūžiai Lietuvos Respublikos garbei ir laisvei.

Gi šio versmingojo Lietuvos atbudimo vėsulo kėlėjas yra niekeno neprilygtas Alfonsas Mikulskis, ištikimai remiamas keliasdešimties puikių merginų ir jaunikaičių.

Šisai Alfonsas Mikulskis į lietuviškuosius meno laukus atėjo (ir niekad iš jų neišėjo) dar ten prie Pabaltijo Neringos. Todėl kiekvienu kartu, kai jį matau— minčių ir vaizdų pynėje visuomet sugriaudžia laisvojo lietuviškojo gintarinio Baltijos pajūrio laisvas gaudesys.

Vėliau daug kur su Alfonsu Mikulskiu kartu: Gedimino Vilniuje (ten nacinis geštapas jį Stuthofo kaminų dūmams medžiojo), anapus Dunojaus Vienoje, bombomis sprogstančiame Berlyne, snieguotose Alpėse Reino) : Giotzyje, prie Feldkirch, Reino) : Giotzyje, prie Feldkirch, Bačiunse, Rankweilyje ir kit.

Gi dabar — kaimynai, kelių minučių žingsniai teskiria. Yra daug itin mielų progų gėrėtis Alfonso Mikulskio bei čiurlioniečių veikla.

Štai jie visi, tik jo vedami ir atvedami, dar draugėn pasitelkę Clevelando simfoninį orkestrą bei solistus, vasario 16 proga, **vasario 28**, rengia didžiulę ištaigią lietuviškojo meno puotą, kurioje gryna lietuviškoji širdis bus daugiau negu pasotinta.

Bent ryškesni bruožai apie tą nepaprastąjį įvykį.

16 Vasario koncertas bus vasario 28 WHK didžiojoje auditorijoje. Rengia ALT'as. Dalyvaus: čiurlioniečiai, Metropolitan operos solistas Algirdas Brazys, Juzė Krištolaitytė — Daugėlienė, Aldona Stempužienė ir Clevelando simfoninis orkestras (virš 50 žmonių). Koncerto dirigentas yra Alfonsas Mikulskis.

Bus lietuviška simfoninė muzika — Stasio Šimkaus simfoninė poema "Nemunas" ir Karlovičiaus — "Lietuviškoji rapsodija". Juzė Krištolaitytė - Daugėlienė su Algirdu Braziu ir simfoninis orkestras išpildys Vlado Jakubėno "Laisvųjų dainą" ir "Gelės iš šieno" (dabar šiam reikalui Vl. Jakubėno specialiai orchestruota). Aldona Stempužienė su čiurlioniečių moterų choru ir simfoniniu orkestru atliks iš Karnavičiaus operos "Radvila Perkūnas" ariją — "Agnės daina". Algirdas Brazys su čiurlioniečių mišriu choru ir simfoniniu orkestru atliks Karnavičiaus "Gražinos" operos ariją "Antrojo Vaidilos dainą".

Pagrindinis vakaro kūrinys yra Stasio Šimkaus kantata "Atsisveikinimas su tėvyne" (žodžiai vyskupo Ant. Baranausko — "Sudie Lietuva man linksma buvo"). Ją atliks visas "Čiurlionio" ansamblis su 3 minėtaisiais solistais ir simfoniniu orkestru.

(Pažymėtina, jog Alf. Mikulskis šiam reikalui suorkestravo St. Šimkaus kantatą).

Be to, čiurlioniečiai su simfoniniu orkestru išpildys: Žilevičiaus (čiurlioniečiams dedikuotą) — "Laisvės tėvynei numylėtai", Andriulio — "Mes su rūtom", St. Šimkaus — "Lietuviais esame mes gimę". (šias dainas suorkestravo irgi Alfonsas Mikulskis).

Tačiau čiurlioniečiams prieš akis yra visa eilė ir kitų pasirodymų. Šit šį šeštadienį, vasario 6, 20 val. 15 min. jie su lietuviškąja daina ir šokiu dalyvauja Clevelande rengiamame "Sixth Annual Folk Festival", kurį rengia Phillis Wheatley Association. Tai bus 4450 Cedar Avenue, Cleveland 3, Ohio.

Klystų, kas mano, jog čiurlioniečiai žino poilsį. Jie jau sekančią dieną — sekmadienį, vasario 7 vyksta į Akroną. Ten dalyvaus pamaldose ir vasario 16 minėjime. Koncertuos Aldona Stempužienė, akompanuojant pianistei Plechavičienei.

Vasario 14 čiurlioniečiai Clevelando Music Hall Tarptautinio Instituto Festivalyje atliks fragmentą iš "Joninių".

čiurlioniečiai eina ir į televizijos šviesas. Jų televizijos valandėlė bus kovo 6.

Gi kovo pabaigoje čiurlioniečiai dalyvaus iškilmėse minint Ant. Smetoną.

Prieš akis yra išvykos ir į tolimesnes vietas.

Taigi, čiurlioniečių darbo barai platūs.

Pagaliau galima nudžiugti dar vienu šauniu čiurlioniečių laimėjimu. Jų įdainuotos plokštelės jau yra ir siunčiamos visiems užsisakiusiems. Gi plokštelių užsisakyti galima šiuo adresu: Jaunutis Nasvytis, 771 E. 91, Cleveland, Ohio. Telefonas: LIberty 1-2429. Šešiose plokštelėse yra įdainuota 14 dainų. Kainuoja 10 dolerių. Čekį rašyti Nasvyčio vardu.

Plokštelės yra gražiame Vyt. Raulinaičio išpuoštame albume. Pateikta čiurlioniečių istorija ir sakoma::

"Stovėdamas 15 metų sukaktuvių angoje, ansamblis tęsia savo darbą, kol tradicinė jo daina "Namo Broliukai, Namo Jaunieji" pasaulį apkeliavusius čiurlioniečius nuves vėl į ten, kur ji pirmą kartą suskambėjo".

Duota visų čiurlioniečių (su pavardėmis) ir Alfonso Mikulskio atvaizdai.

Be to, pažymėta ir dabartinė čiurlioniečių vadovybė ir valdyba: Alfonsas Mikulskis — vadovas ir dirigentas, Ona Mikulskienė — kanklių orkestro vadovė, Aldona Raulinaitienė — šokių vadovė, Petras Maželis — režisierius, Antanas Kavaliūnas — režisieriaus padėjėjas; Jaunutis Nasvytis — pirmininkas, Jonas Citavičius — vicepirmininkas, Emilija Skrabulytė — sekretorė, Aleksas Liutkus — iždin., Aleksandras Kazakevičius — valdybos narys; Edvardas Karnėnas — (ilgametis ansamblio pirmininkas) ansamblio rėmėjų pirmininkas.

Pobūvis Petkūnuose

Valterio ir Onos 35 m. vedybinio gyvenimo sukakties proga jų sūnus ir duktė suruošė gražų staigmenos pobūvį. Juodu, sukvietę draugus ir gimines, kartu nuvažiavo į Petkūnų namus, 5244 W. Schubert St. Iš pradžių juodu tėvus nuvedė į apatinius kambarius, o tuo metu suėjo į butą svečiai, šviesos buvo užgesintos. Po to atvedė tėvus, nuvedė į tą kambarį, kur buvo sudėtos dovanos. Susirinkusieji sudainavo tėvams "Ilgiausių metų" ir įteikė dovanas. Duktė ir marti atnešė didelį keptą kalakutą, kurį buvo paslėpusi pas kaimynus. Svečiai buvo pavaišinti.

Sueigoje dalyvavo p.p. Volksiai, Šimkūnai, Klijūnai, senieji ir naujieji Petkūnai, J. Sudeikiai.

O. Sudeikienė

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

Liet. Raudonosios Rožės Klubo susirinkimas bus vasario 5 d., penktadienį, 7:30 val. vak., Liberty svetainėje, Cicero, Ill. Nariai, atvykite, susimokėsite mokesčius, nieko nereikės kaltinti. Nepamirškite atsivesti naujų narių. —K.

Cicero Lietuvių Našlių ir Našlikių Draugiško Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks penktadienį, vasario 5 d., 8 val. vak. Skadausko svetainėje, 1500 So. 49th Ave., Cicero. Visi nariai ir narės stengkitės atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarti, klubo reikalus ateičiai svarstyti ir suprasti.
—K. Kazlauskas, rašt.

Morning Star Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, vasario 4 d., 8 val. vak., 3600 W. North Ave., Chicago. Nariai maloněkite būti laiku, nes turim svarstyti daug neužbaigtų reikalų.
—A. Walskis, nut. rašt.

SLA 134 moterų kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, vasario 4 d., Hollywood Annex, 2421 W. 43rd St., 7:15 val. vak. Visos narės prašomos dalyvauti ir užsimokėti mokesčius.
—K. Kaikevičienė, fin. sekr.

Lietuvių Brighton Parko Moterų Klubo susirinkimas įvyks ketvirtad., vasario 4 d., 7:30 val. vak., J. Burokų namuose, 4255 So. Rockwell St. Išgirsite celebracijos vakarą pavykus.
—N. Wilcop, rašt.

Amerikos Lietuvių Bendruomenės, Melrose Park, Ill., Apylinkės visuotinis susirinkimas įvyks š. m. vasario 3 dieną, 7 val. vak. Community salėje (17th Ave. ir Rice gatvių kampas). Bus priimtas metinis veikimo planas, nustatytas nario mokestis ir kiti svarbūs reikalai. Prašome visus narius ir prijaučiančius dalyvauti. —Valdyba.

SLA 36 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, vasario 3 d., Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti į susirinkimą. —A. Kaulakis, fin. rašt.

Juozas Švaistas

PETRAS ŠIRVOKAS

Įdomiausioji nuotykių knyga, tinkanti seniems ir jauniems. Geriausioji dovana draugams. 228 puslapių. Išleido Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija. Kaina $2.75. Knygų pardavėjams nuolaida. Knygą galima gauti NAUJIENOSE. Pasiųsime paštu, kai čekis arba Money Orderis bus atsiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois

ALICE LUNDEMAN
(pagal tėvus Sutkutė)
4601 So. Keating Ave.
REliance 5-4530

Mirė 1954 m. vasario 3 dieną, 5:19 val. ryto, sulaukusi 39 m. amžiaus. Gimusi Chicago, Ill.

Paliko nuliūdę: sūnus Alf, motina Marijona Sutkus; 2 broliai: Frank ir Philip Sutkus; dėdė Jonas Motuzas, dėdina Barbora Motuzienė ir jos šeima; teta Klementina Stankevičius, pusbrolis Aleksandras, brolienė Florentina ir jos šeima; pusseserė Klementina Vitkauskienė, švogeris Antanas; pusseserė Helen Tiškevičius, švogeris Vladas ir jo šeima, ir kiti giminės, draugai ir pažįstamieji.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 S. Halsted St.

Šeštadienį, vasario 6 dieną, 1:30 val. po pietų bus lydima iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Alice Lundeman giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:
Sūnus, Motina, Broliai, Dėdė, Dėdina, Teta, Pusbrolis, Pusseserės.

Laid. direkt. P. J. Ridikas. Tel.: YArds 7-1911.

JUOZAPAS BUSH (BAUZA)
5654 So. Maplewood Ave.

Mirė 1954 m. vasario 2 dieną, 3:00 val. po pietų, sulaukęs 44 metų amž. Gimęs Chicago, Ill.

Paliko nuliūdę: žmona Josephine (pagal tėvus Chesna), 3 seserys: Paulina Sampanis, Josephine Grigal ir Isabele Cook iš Houston, Texas, ir jų šeimos; 2 švogeriai: Gustave Chesna iš Birmingham, Mich., ir Richard Paull ir jų šeimos; 2 švogerkos: Eva Olsikas ir Catherine Samaska ir jų šeimos; kiti giminės, draugai ir pažįstamieji.

Kūnas pašarvotas Jurgio F. Rudmino koplyčioje, 3319 South Lithuanica Ave.

Šeštadienį, vasario 6 dieną, 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidomajas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Juozapo Bush giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:
Žmona, Seserys, švogeriai, švogerkos ir kiti Giminės.

Laid. direkt. J. F. Rudminas. Telef.: YArds 7-1138.

ONA SAKALAUSKAS
(PAGAL TĖVUS ZAKARAITĖ)
Gyveno 4524 So. Honore St.

Mirė vasario 2 d., 1954 m., 1:45 val. ryte, sulaukusi pusės amžiaus. Gimė Lietuvoje, kilo iš Tauragės apskr., Kaltinėnų parap., Antininkų kaimo. Amerikoje išgyveno 43 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime mylimas vyras Jonas, dvi dukterys: Estelle Skrabis, žentas Stanley; Anna Dembowski, žentas Sidney; 4 sūnūs: Juozapas, Bronislovas, Stanislovas, marti Stefanija, Vladislovas ir marti Marijona; 8 anūkai; sesuo Juzefa Kolelienė, 2 broliai: Aleksas ir Juozapas Zakarai ir jų šeimos, 2 brolienės: Ona Ugincienė, Ieva Jonikienė ir jų šeimos, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 S. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks penktadienį, vasario 5 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Švento Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, Dukterys, Sūnūs, Anūkai, Sesuo, Brolis ir kiti Giminės.

Laidotuvių direktorius John F. Eudeikis. Tel. YArds 7-1741.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAFAYETTE 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadieni 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

Neskaitęs "Naujienų" —liūdėsi visą dieną

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liudesio valandoj Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse raukime kopyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-0142 • HEmlock 4-2644 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone COmmodore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1008

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.
VIrginia 7-6672 PUllman 5-1276

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

KULTŪROS TAKELIU KLAIPĖDON

(PRISIMINIMŲ ŽIUPSNIUKAS)

(Tęsinys)

Važiuodamas Kaunan, visai neabejojau, kad švietimo ministerija sutiks steigti Tauragės mieste vienerių metų kursus mokytojų pagalbininkams paruošti. Tada visoje Lietuvoje mokytojų buvo stoka. Visai neabejodamas teigiamai atsakiau kun. Vymeriui, kai jis, mudviejų planus sumetęs, paklausė:

— Vislab, ar galiu Klaipėdos krašte jau pradėti raginti jaunimą atvykti į kursus?

Kai skrybėlę atžagariai užsidedi...

Švietimo ministro pavaduotojas rimtai išklausė mano pranešimo. Paskui atsistojo, priėjo prie ant sienos kabančio Lietuvos žemėlapio, bakstelėjo pirštu į tą vietą, kur Tauragės miesto būta, ir pasakė:

— Žiūrėk, pats pasienis. Turite jau vidurinę mokyklą ir dar sukate galvas dėl kitų. Užteks. Savų mokinių neturite, kviečiate svetimus. Tokiems reikalams švietimo ministerija lėšų neturi...

Tokiu atsakymu buvau tiesiog įgeltas. Nesiginčijau. Kai tas aukštas ministerijos pareigūnas atsisėdo savo vieton, kietai jam pareiškiau:

— Ponas ministre, tamstos žiniai pranešu, kad Tauragės apskrities valdyba įsteigs vienerių metų mokytojams kursus. Raštu apie tai bus pranešta vėliau...

Išėjau, atsakymo nelaukiau.

Tada Lietuvos savivaldybės turėjo plačias teises. Jos galėjo savo lėšomis steigti įvairias švietimo įstaigas. Švietimo ministerijai reikėjo tik pranešti apie savivaldybės lėšomis išlaikomas mokyklas. Ji jų darbą tik kontroliavo.

Einu gatve abejonių slėgiamas. Ar nepasikarščiavau? Ar sutiks apskrities valdyba imtis tokio atsakomingo darbo? Lėšų tokiam reikalui nenumatyta?..

— Kas gi čia atsitiko? Ko gi taip susirūpinęs? Net skriblių atžagariai užsidėjai!

Pakeliu galvą. Smagiai šypsosi Užsienių reikalų ministerijos aukštas pareigūnas Urbšys. Čia pat pasakoju jam kas įvyko. Jis:

— Klausyk, pasitaisyk skriblių! — antru kart jis įspėja mane. — Ateik vakare į Užsienių reikalų ministeriją. Pasikalbėsim.

Nusiskundžiu jam, kad laiko neturiu. Vakare noriu išvažiuoti.

— Gerai, tai čia trumpai. Užsienių reikalų ministerija turi slaptą lėšų fondą. Šiuo atsitikimu, jis galėtų jums patarnauti. Klaipėdos krašto likimo klausimas būtinas, o jaunimas rūpi. Spėju, gausi. Viskas turi likti tarp mudviejų. Atsiųsk sąmatą slaptai. Geriau atvešk ją asmeniškai.

Atsisveikinam. Skrybėlė mano jau prideramoje vietoje! Dar ir dar kartą nusiimu ją ir vis patikrinu, ar gerai užmaunu ant galvos.

Per purvus į kultūrą

Apskrities valdybos nariams, buvusiam mokytojui, St. Seimo nariui, savivaldybininkui Jonui Bildušui, J. Vaivadai ir kitiems pritariant, kursai galėjo pradėti veikti. Susirinkę kursams numatytieji mokytojai J. Šarka, J. Ambrozas, kun. Vymeris, Prėkšaitis, J. Vilkaitienė ir J. Vilkaitis pasiskirstė pareigomis ir dalykų dėstymu. Išsirinko kursų vedėją jam pavaduotoją ir sekretorių. Nevisi mokytojai, pirmame jų posėdy dalyvavę, kursuose mokytojavo. Vienas jų susirgo, o kita atsisakė dėl laiko stokos.

Kursantų užsirašė, rodos, 38, bet kursus lankyti pradėjo 32, o gal vienu daugiau. Jų tarpe buvo, rodos, 28 jaunuoliai iš Klaipėdos krašto kilę.

Kursai pradėjo veikti rugsėjo mėn. pradžioje. Buvo sunku mokytojams susiprasti ir prisitaikyti prie savo mokinių turimų jų žinių. Jų visų išsilavinimas buvo įvairus; nevisi Klaipėdos krašto jaunuoliai vienodai mokėjo lietuvių kalbą; kai kurių tarena buvo nepavydėtina. Mokinių amžius taip pat buvo nelygus; jis svyravo tarp 18-29 metų. Tolydžio mokinių turimų žinių skirtumai pradėjo išsilyginti; lietuvių kalba vienodintis. Kas mažiau mokėjo, tie daugiau atsidėję dirbo vieni kitiems padėdami. Mokytojai turėjo mažiausiai rūpesčio savo mokinius raginti dirbti arba kasdien juos tikrinti, ar išmoko kas buvo užduota. Kiekvienas jų į kursus atėjo žinodamas, kad teks gerokai pasispausti iki pasieks kas kursų programoje numatyta. Tai nebuvo padykusieji jaunuoliai, bet rimti vyrai, kiti jų jau rūsčią gyvenimo mokyklą ėję. O kai kas ir kare dalyvavęs. Su tokiu gyvenime patyrusiu jaunimu buvo smagu dirbti!

Švietimo ministerija kursams veikti jokių kliūčių nedarė. Tik štai vietos policijai parūpo, iš kur Tauragėje atsirado tiek jaunimo, kilusio iš Klaipėdos krašto? Pradėjo juos tikrinti, reikalauti asmens dokumentų, sienai pereiti pažymėjimų ir leidimų, kaip "svetimšaliams" Lietuvoje gyventi. Teko turėti reikalą su Vidaus reikalų ministerija ir nurodyti jai Užsienių reikalų ministerijos adresą... Greitai Tauragės policijos vadovybė buvo nuraminta ir tuomet ji pasidarė labai palanki kursams ir kursantams.

Kursai veikė vakarais. Į kursus reikėjo eiti negrįstu keliu. Buvę vokiečiai okupantai karo metu Tauragės miesto vietomis grindinį išardė ir akmens skaldą išsivežė pas save. Rudens lietingomis dienomis į kursus reikėjo bristi per purvus. Vieną tokį lietingą vakarą eidamas suklupau; pasinėriau purve iki kelių. Nuėjęs kursų priemenėje mėginau tos "nelaimės" pėdsakus nutrinti. Nesmagu gi mokiniams purvinu pasirodyti! Bet vienas jų priemenėje atsidūrė greta manęs. Reiškia užuojautą. Nori padėti. O aš jam:

— Tai ką, bernužėli, manai sausais takais vaikščioti šviesos siekdamas? Kartais ir į kultūrą bristi tenka per purvyną!

Nežinau, ar jis suprato mano tartų žodžių prasmę? Ar kada nors gyvenime juos prisiminė?

(Bus daugiau)

Išvyksta į Californiją

Adelė Rimkus-Murrer ir jos šeima vasario 3 d. apleidžia Chicagą ir išvažiuoja nuolatiniam gyvenimui į Los Angeles, Calif. Tenai nusipirko gražius namus, kur galės patogiai gyventi.

Ta proga sausio 30 d. suruošė jaukias išleistuves jos svainė (švogerka) E. Abelkienė, o sausio 31 d. — jos pusbrolis Br. Stančikas.

Susirinko gražus būrys svečių, kurie linkėjo laimės saulėtoje Californijoje. Už tremtinių globą ir atsikvietimą Amerikon buvo apdovanota gėlėm.

Reikia pažymėti, kad Adelė Rimkus nepaprastai jautri naujiesiems ateiviams. Kiek sumanydama, visada jiems padėjo ir iki šios dienos jais rūpinasi.

Nemažas skaičius siuntinių plaukia į Vokietiją ten palikusiems varge.

Tegu jos jautri širdis džiaugiasi gražia gamta ir laimė naujoje vietoje telydi jos žingsnius.

R.

REAL ESTATE INSURANCE
ANTON G. FLORIAN
1824 W. 47th St. Phone: LAfayette 3-9300
Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 8 val. vakaro.

VADOVAS Į SVEIKATĄ
Tai geresniam sveikatos išlaikymui nauja knyga
BŪKITE SVEIKI,
kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis. Šioje knygoje aprašoma suprantama lietuvių kalba svarbieji sveikatos išlaikymo dėsniai: kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.
Ši svarbi knyga privalo būti kiekvienoje lietuvių šeimoje.
Kaina tiktai 2 doleriai su prisiuntimu. Tuojau užsisakykite.
Užsakymus siųskite knygos autoriui:
DR. S. BIEŽIS, 3241 W. 66th Place, Chicago 29, Ill.
Telefonas: REPUBLIC 7-7868

Lietuvių Krautuvėj didelis pasirinkimas
Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai, radijo, televizijos setai, baldai vaikučiams.
ŽEMOS KAINOS
LENGVI IŠMOKĖJIMAI
TUOJAU PRISTATOMA
Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT FURNITURE CO., INC.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SKeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

STANDARD FEDERAL SAVINGS - STIPRIAUSIOJI TAUPYMO ĮSTAIGA
Santaupos pas Standard Federal yra saugios, nes
1 Daugiau kaip $32,000,000.00 arba 95% visų narių santaupų investuota į Amerikos valdžios bonus ir Veteranų Namų Statybos Paskolas. Šios paskolos ligi 60% yra JAV vyriausybės garantuotos.
2 Atsargos ir pertekliai sudaro daugiau negu $3,450,000.00 arba virš 10% visų narių santaupų.
BENDRAS TURTAS VIRŠ $44,000,000.00
STANDARD FEDERAL SAVINGS saugumas ir už indėlius mokami aukštesni nuošimčiai padarys Jūsų ateitį saugesnę. Kiekviena sąskaita yra Federal Savings and Loan Insurance Corporation apdrausta ligi $10,000.00.
ĮSTAIGOS VALANDOS:
Kasdien, įskaitant šeštadienius, nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais visai neatidaroma.
JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager
STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: VIrginia 7-1141

WHAT'S YOUR SAVINGS PURPOSE?
Home Education Own Business Security Travel
Mūsų klijentai patyrė, kad apdraustos santaupos pas mus yra naudingos telkimui fondų įvairiems jų ateities reikalams. Galite pradėti parankiausią jum sumą, taupyti kada ir kiek norite. Tamstų santaupos apdraustos iki $10,000 ir neša gerą nuošimtį.
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS — INSURED UP TO $10,000
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 S. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAymarket 1-2028
Valandos: pirmad., antrad. ir penktad. nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

C. L. D. D.
Tel. VIrginia 7-6583
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso Tel.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsiliepis viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
Telefonas: YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak. trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. ir treč. 10-4, antr. ir penkt. 10-1 ir 6-9, šeštad. 10-12.
Ofiso: PR 6-7800; namų TR 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir šeštadienį tiktai susitarus.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—9 vakare, išskyrus sekmadienius.

DR. R. GELŽAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2705 WEST NORTH AVENUE
(įėjimas šalia Crystal teatro)
Val.: pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 6 iki 8 val. vakaro.
Kitu metu pagal susitarimą.
Telefonas TA 9-9331, neatsiliepus skambinti TA 9-2733

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: kasdien 2-4 ir 6-8 po pietų.

Rez. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Tel.: PRospect 6-3838
Rezid. Tel.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. Marquette Rd.

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tik susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 South Kedzie Ave.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
PRIĖMIMO VALANDOS: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vakare.
Šeštadieniais 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. popiet.

Skaitykite "N-nas"

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—2 val. ir 3—5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukit KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 So. Archer Avenue
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
rezid.: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien
Trečiadieniais uždaryta
Šeštadieniais nuo 2-4 val.

HUdson 3-2096 Res.: CE 3-2821
DR. JOHN MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted Street
Valandos pagal susitarimą nuo 1 iki 4 ir nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. J. A. PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 Archer Avenue
(Whipple St., — įėjimas)
Valandos: 10—12, 2—6, 7—9
Trečiad. ir sekm. tik pagal susitarimą
tel.: Office: LAfayette 3-4949
Residence: CEdarcrest 3-7786

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Val.: Pirm., Penkt. 5-8; Antr., Ketv. 6-8:30, Šeštad. 3-5. Trečiad. uždaryta.
Telef.: PRospect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street.
Val.: Pirm., Treč., Penktad. 6-8:30; Antr., Ketvirt. 5-8:30. Šeštad. 11-1.
Telef.: TOwnhall 3-0959.
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos.
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų trečiadienį ir sekmad.

Telef.: ofiso—YArds 7-3526
Rezid.—YArds 7-7410
DR. JONAS VALAITIS
Gydytojas ir Chirurgas
4038 SO. ARCHER AVENUE
Valandos: Kasdien nuo 6:30 iki 8:30.
Šeštadieniais nuo 4 iki 6.

Tel.: ofiso PRospect 6-9400
Rezidencijos: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 S. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 p. p. ir nu 6-8 val. vak.; šeštad. 1-4 po pietų; trečiad ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez. VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

KITATAUČIAI GYDYTOJAI
DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 SO. ASHLAND AVE.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį, 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel. HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
DR. G. SERNER
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 v. popiet.

DR. KAZIMIERAS MICHEL
Optometristas - Orthophistas
4654 SO. ASHLAND AVE.
Praneša savo pacientams, kad jis išvyko į Phoenix, Arizona. Ten pasiliks 2 mėnesius pasilsėti ir tvarkyti reikalus savosios Turistų Stovyklos adresu
9239 CAVE CREEK ROAD
SUNNYSLOPE, PHOENIX, ARIZONA
Jis sugrįš į savo kabinetą apie vasario 12 dieną.

DR. R. P. LUTKUS
LIETUVIS OPTOMETRISTAS
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius pakeičia stiklus ir rėmus.
Val.: kasdien nuo 6:30 iki 9 val. Šešt nuo 10 ryto iki 4 p. p. Treč. uždaryta
7013 SO. WESTERN AVE.
Tel. WAlbrook 5-4353

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimai daroma su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 6 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

"Naujienose" galima gauti šias knygas:
LSDP literatūra
Dėl Laisvos Lietuvos! LSDP užsienių organizacijos raštai, 1948, Stutgartas ..... 25c.
Jaunasis Socialdemokratas. Išleista Lietuvos Socialdemokr. jaunimo 5 (8) No. 1948 m. XII m. ..... 25c.
Lietuvos Socialdemokratų Programinės Gairės. 2-ji laida, LSDP užsienių delegatūros New York, N. Y. 1951 m. laida ..... 25c.
Leon Blum. Tavo kelias į Socializmą. Iš vokiečių kalbos vertė L. Garlauskaitė, 1948 m., Stuttgartas. ..... 25c.
John Spargo. Socializmo Minties Blaivumas. Pluoštas laiškų rašytų darbininkui Jonatanui Edvardsui, Pittsburghe. Vertė A. Lalis. Chicago "Naujienų" bendrovės lėšomis ir spauda, 1916 m. $1.00
Karl Kautsky. Socialdemokratija ir Komunizmas. Sulietuvino dr. P. Ancevičius, Stuttgartas, 1949 m. 25c.
Demokratinio Socializmo pradai. Įvado žodį parašė V. K. Stuttgartas, 1949 m. ..... 25c.
M. Cheisin. Profesinės Darbininkų Sąjungos, jų esmė, organizaciją, veikimas ir kovos priemonės. Vertė J. Pakalka.
O. Bauer. Bolševizmas ar Socialdemokratija? Versta iš vokiečių kalbos. Klaipėda, 1922 m. LSDP leidinys ..... 50c.
Raulas Kemeklis. Pasakos. Kaunas, 1921 m. Daug įdomų feljetonų iš Lietuvos gyvenimo, 1918-1920 metų ..... 25c.
Gruodžio 17 dienos perversmas. Parašė J. Šarūnas. Išleido Lietuvos Demokratijos Draugai 1927 m. 50c.
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
CHICAGO 8, ILL.

DECKERT SHEET METAL AND FURNACE WORKS
Pakeitimai į gazo ir alyvos apšildymą.
ĮDEDAMI DEGINTUVAI
Šiaurinėje ir šiaurvakarių dalyje ir priemiesčiuose.
4954 MILWAUKEE AVE.
Tel.: KI 5-1141

REUMATIZMAS
Greitai pagalbai nuo rausvų ištinusių kelių, pirštų, riešų ir nuo pečių gėlimo bei sustingusių raumenų vartok naują išradimą AMERPOL—žalias tabletes. AMERPOL greit sulaiko reumatizmo ir arthritis žalojantį skausmą. 100 tablečių $4.00, užsakoma tik per paštą.
Siųsk į: AMERPOL, Dept. L, 957 N. Ashland Ave., Chicago 22, Ill.

PARSTUPAS
Parstupo šaknys jau buvo žinomos ir vartojamos kaipo gyduolė nuo Hippocrito laikų, nuo plaučių ligų, nuo širdies nesveikumų, nuo sunkių skaudėjimų po krutine ir skreplevimų, kiti sako Parstupo šaknis gerai nuo šalčių, kosulio ir reumatiškų skausmų, ir suvalnimo kad ir kietų vidurių. Prisiųskite mums $1.00, tai mes prisiųsime jums kvoterį svaro Parstupo šaknų. O jeigu norite COD, tai bus $1.25; į Kanadą irgi yra $1.25.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
SOUTH BOSTON 27, MASS.

Skaitykite "N-nas"

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Ar papirosų rūkymas sukelia vėžį?

Pastaruoju laiku pasidarė aktualus klausimas, ar tabako rūkymas gali prisidėti prie vėžio ligos sukėlimo. Kai kurie gydytojai linkę tai teigti, kiti — ne.

A. Rogers, Illinojaus skyriaus Amerikos vėžio draugijos pirmininkas, sako, jog pastaruoju laiku mirimų nuo vėžio ligos labai padaugėjo. 1949 m. vėžio liga mirė 5 kartus daugiau amerikiečių negu 1933 m.

Atomo mokslininkai Argonne National laboratorijoje, Ill., pradėjo tirti, ar tabakas prisideda prie vėžio ligos sukėlimo. Ten auginamas vad. "karštas" tabakas su radioaktyviniu grynangliu. Jį analizuojant, būsią galima išskirstyti į sudedamąsias dalis ir pamatyti, ar esama elementų, kurie sukelia vėžį.

Dr. Abrams, statybos tarnautojų unijos Chicagoje sveikatos skyriaus pirmininkas, kuris dalyvavo komisijoje vėžio ligoms tirti, sako, jog tekę išstudijuoti 518 pacientų ir prieiti išvadą, kad ir tam tikros profesijos prisidedančios prie vėžio ligos sukėlimo. Mažiau vėžiu tesusergą "baltkalnieriai" darbininkai, daugiausia metalo darbininkai, asbesto ir tie, kurie dirba prie cinko, švino bei vario gamybos.

Pabaltijo moterys veikia

Tarptautinė Pabaltijo Moterų grupė Chicagoje surengė kultūrinį pobūvį, kurio programą sudarė: vaišės, trumpos kalbos, šokiai, loterija.

Pobūvį atidarė ir jam sumaniai vadovavo žinoma ir nenuilstama mūsų visuomenininkė p. E. Mikužiūtė.

Meninę dalį atliko visų trijų tautybių dainininkės, kiekviena jų padainavo po porą savo liaudies dainelių. Lietuvių grupei atstovavo p. Motekaitienė. Ji savo išlavintu ir sodriu balsu patiko klausytojams ir visai programai pridavė reikiamo orumo.

Pobūvio organizatorės dainininkes apdovanojo gėlėmis, o taip pat ir jauną akompaniatorių — Motekaitį.

Red. M. Vaidyla kreipėsi į svečius ir kvietė vieno likimo tris Pabaltijo tautas burtis į vieną vienetą ir bendromis jėgomis siekti Pabaltijo laisvės.

Šią jaukią kultūrinę valandėlę iš lietuvių pusės organizavo: p. Linkuvienė ir p. Grybienė.

Pobūvyje dalyvavo apie 150 žmonių, daugiausia kultūrininkų. Matėsi ir gražus būrelis mokslą einančio jaunimo.

Pobūvis įvyko Chicagoje, YWCA patalpose sausio 24 d. 5 v. popiet. **K.**

Profesoriaus sūnus padegėjas

Vieno vietos profesoriaus sūnus atiduotas Wisconsino valstybinei psichiatrinei ligoninei ištirti sveikatai. Jis prisipažino padegęs Beloit, Wis., kolegijos vieną pastatą, pridarydamas $250,000 nuostolių. Jis buvo tos kolegijos studentas.

Tai Stephen Posey, 18 m. Northwestern universiteto politinių mokslų profesoriaus sūnus. Jaunuolis, kuris buvęs gabus, taip pat kaltinamas $11 čekio padirbimu.

Prieš metus Posey buvo gavęs Fordo fondo stipendiją studijuoti Yale universitete, bet dėl "medicininių priežasčių" nuo jos atsisakęs. Jo tėvas yra Northwestern univeristeto politinių mokslų skyriaus dekanas, dvejus metus vadovavęs Chicagos nusikaltimų komisijai.

VASARIO 21 D. "NAUJIENŲ" JUBILIEJINIS KONCERTAS SOKOLŲ SALĖJE 2337 So. Kedzie Ave.

Atvyko Turkijos prezidentas

Vakar vakare į Chicagą atvyko Turkijos perzidentas, kuris šiuo metu lankosi JAV. Prezidentas Celal Bayar oficialių miesto atstovų, turkų ir graikų visuomenės organizacijų ir visuomenės atstovų buvo pasitiktas LaSalle stoty. Turkijos valstybės galvą atlydėjo prezidento žmona, Turkijos užsienio reikalų ministerijos generalinis sekretorius Cevat Acikalin ir Turkijos ambasadorius Washingtone Cemal Erkin.

Planas Chicagai pagerinti

Meras Kennelly paskelbė planą Chicagai pagerinti. Pagal jį numatoma išleisti apie bilijoną dolerių per ateinančius 12 metų. Jie būsią sunaudoti pagerinti Chicagos įstatymų vykdymui, švietimui, sveikatos tarnybai, gydomosioms patalpoms, visuomenės transportacijai, kovai su gaisrais ir pan.

Meras sako, jog tuo būdu Chicaga pasidarysianti graži ir patogi vieta gyventi, ir žmonės nustosią bėgti iš miesto į priemiesčius. Kennelly pažymėjo, jog praeitaisiais metais Chicagoje namų statyba padidėjusi 9.2%, o visame krašte tik 2.2%. FBI statistika rodanti, jog nusikaltimai Chicagoje mažėją, o krašte jie didėją.

Padidintas mokestis už dujas

Illinojaus komercinė komisija leido Chicagos srityje pakelti mokestį už dujų vartojimą namuose bei įmonėse. Peoples Gas Light & Coke Co. iš to surinksianti per metus 5 milijonus dolerių daugiau.

Kainų pakėlimas paliečia apie 382,850 dujų vartotojų iš 952,000. Rezidenciniai dujų vartotojai, kurie jas vartoja namui šildyti ir lig šiol mokėjo per mėnesį vidurženiu $24.70, nuo vakar dienos turės mokėti jau 27 dol. 10 c. Vadinamieji tipiškieji vartotojai, kurie per šildymo sezoną suvartodavo vad. 1,700 termų ir mokėjo už tai $136, dabar gaus mokėti pagal naująją lentelę $149.

Miesto taryba yra šį kainų pakėlimą apskundusi teismui.

Roselandas

Iš demokratų klubo

9 Apylinkės (Ward) Lietuvių Demokratų Klubo priešmetinis bei metinis susirinkimas, šauktas atvirukais, buvo sausio 19 d.

Išrinkta kiek sumažinta 1954 m. valdyba: pirm. J. Skeivys, vicep. J. Pivarūnas, sekr. J. Leuožinė, fin. rašt. K. Rubinas, kasos glob. A. Drangelis ir J. Labžentis, maršalka J. Zikas. Korespondento nerinkta, jaunas ir gabus naujasis pirmininkas pats žadėjo parašyti spaudai.

Cook apskrities demokratų lygos atstovais išrinktos Elzbieta Dambro ir Matilda Barniškienė; pastarajai metiniame susirinkime atsaikius, išrinktas S. Dambro.

Daug dalykų buvo aptarta metiniame susirinkime. Knygų tikrinimo komisija, susidedanti iš patyrusių tame darbe žmonių (A. Laurutano, J. Skeivio), pateikė savo raportą, kuris buvo priimtas su pagyrimu.

Buvo skaityti du laiškai. Dėl pirmojo kalbėjo Pivarūnas, siūlydamas pasveikinti "Naujienas" 40 m. sukakties proga, ir S. Dambro, kuris paaiškino, kiek daug dienraštis pasitarnavęs klubo labui per savo 40 m. gyvavimą. Siūlė pasveikinti dienraštį, skiriant $20 auką, kuri daugumo balsų ir buvo priimta.

Taip pat nutarta prisidėti prie ALT ruošiamo Vasario šešioliktosios minėjimo su auka.

Tame susirinkime S. Dambro įteikė klubo naujam pirmininkui čarterį užregistruoti. Paprašytas S. Dabro sutiko jį įregistruoti. Taip pat S. Dambro buvo parašytas, kad čarterį ir du karo bonus $175 vertės padėtų banke savo seife, kaip tai buvo ir jam pirmininkaujant. Jie ir buvo čia pat įteikti S. Dambrui.

Susirinkimas nutarė suruošti 2 gegužines (piknikus); jei vieną kartą lytų, tai būtų rengiama antra. Anksčiau S. Dambro pirmininkaujant, buvo rengiamos gegužinės ir lytotą dieną (tada jos įvykdavo parapijos svetainėje), tuo būdu klubas ruošdavo kelias gegužines. Pirmininkas paprašė, kad S. Dambro išimtų leidimą gegužinei, paimtų vietą bei kitus paruošiamuosius darbus atliktų.

Po susirinkimo buvo prie baro vaišės. Susirinkimas buvo geros nuotaikos. **Klubietis**

Šuo apkandžiojo vaikus ir suaugusius

Tarp 47 ir 49 gatvių S. Park Way šuo apkandžiojo 14 asmenų, keletą iš jų vaikų. Du asmenys turėjo būti nugabenti į ligoninę. Sakoma, kad šuo turėjęs pasiutimo žymių.

Anos vietos žmonės reikalauja, kad būtų griebiamasi priemonių apsaugoti žmonėms nuo pasiutusių šunų pavojaus. Sveikatos skyriaus statistika rodo, kad mieste būta 991 šunų įkandimų per sausio mėnesį. Buvo rasta 18 pasiutusių šunų.

Už žodžio laisvę

Hoehler, didžiosios Chicagos piliečių komiteto vykdomasis direktorius, priminė visuomenei pavojus, kurie gali kilti pradedant varžyti žodžio laisvę.

Jis kalbėjo Roosevelto kolegijos absolventų semestro pradžios susirinkime ir pažymėjo, jog bendruomenė pasidaranti nebelaisva, kai jos patriotizmas apsiriboja "vėliavos plevėsavimu ir tautinio himno giedojimu". Kad galėtume būti laisvi, turime skatinti mūsų krašto trūkumų kritikavimą, pabrėžė Hoehler.

Nuvežė programą ir dovanų į Oak Forest

Sausio 31 d. į Oak Forest senelių prieglaudą buvo nuvykę Marquette Parko Kolumbo vyčiai žemaičiai, kurie pateikė gražią programą ir apdovanojo senelius.

Atvažiavo per 60 asmenų. Apie 20 mokinių pašoko tautinių šokių. Buvo sudainuota ir liaudies dainų. Programa seneliai labai apsidžiaugė. Kiekvienam prieglaudos lietuviui seneliui buvo įteikta dovanų po $1.00 pinigais ir tabako, taip pat atvykusieji apdalijo senelius lietuviškomis dešromis ir žemaitišku kugeliu.

Visam šiam žygiui vadovavo p. Aldona Valeišaitė.

Vyčių kuopos pirm. yra Br. Petkus. Vyčius į prieglaudą atkvietė Aleksas Mileris. **Kor.**

TRUMPAI

— **Vytautas Valiukas** režisuoja Jean Anouilh'o "Antigoną", kurios premjera bus ateinantį šeštadienį, vasario 6 d., 8 v. v., Marijos Aukštesn. Mokyklos salėje. Spektaklio dailininkas Vytautas K. Jonynas.

— **Muz. G. Gudauskienė** perdirbo dramatiniam sopranui su fortepionu chorui parašytą J. Naujalio "Lietuva brangi" ir A. Kačanausko "Sudiev, kvietkeli". Be to, muzikė rašo rondo styginiam kvartetui.

— **Jonas Petraitis**, 62 m. žagarės žemaitis, atšventė savo buvimo Oak Forest prieglaudoje 35 m. sukaktį. Jis ten yra geras kirpėjas.

— **Jonas Abromaitis**, žemaitis nuo Žagarės, papasakojo tautosakos rinkėjui Juozui Būgai įdomių žemaičių papročių.

— **Jonas Burba,** Suvalkiečių Draugiojs choro mokytojas, buvo pagerbtas choro pamokose sausio 22 d. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St., jo gimtadienio (kuris buvo sausio 24 d.) proga. Po pamokų buvo pobūvis, kuriame palinkėta p. Burbai ilgiausių metų ir tęsti dainos kultūros darbą. Pabrėžta, jog gražu, kad šiame chore senieji ir naujieji ateiviai puikiai sugyvena. (Ksk.)

— **Buvę knygnešiai** spaudos draudimo laikotarpio, gyveną Chicagoje ar jos apylinkėse, prašomi pranešti savo adresus Kultūros Tarybos Prezidiumo sekretoriui: 4415 So. Richmond St., Chicago 32, Ill., ar paskambinti telefonu: YArds 7-8089. Knygnešių registracija bei jų adresai yra reikalingi ryšium su rengiamu šiais metais spaudos atgavimo sukakties minėjimu. Taip pat paršomi suteikti žinias Kultūros Tarybos Prezidiumo sekretoriui apie knygnešius ir tų, kurie žino, kur jie gyvena. (V. K.)

— **Sofija Veličkienė,** marketparkietė, nuoširdi Lietuvių Šeimininkių Raudonojo Kryžiaus vieneto narė, praeitą sekmadienį išvyko į saulėtąją Floridą. Kartu su ponia Veličkiene išvažiavo brightonparkietė p. V. Bobinienė. Jos žada išbūti Floridoj apie mėnesį laiko.

— **Jonas ir Anna Marquardt,** žinomi bridžportiečiai, leidžia įdomias atostogas prie mėlynojo Pacifiko. Sveikinimais iš kelionės jie dažnai prisimena savo čikagiečius pažįstamus.

— **P. Pleštys** prieš dvejus metus atvykęs iš Anglijos Bradfordo miesto į Chicagą, stojo dirbti į vieną didžiulę siuvyklą, kurioje darbininkai jį išsirinko savo skyriaus unijos sekretoriumi. Netrukus apie unijos veiklą, jos narių susirinkimą bus plačiau paskelbta "Naujienose". (j.)

— **Jacintas ir Salomėja Sruoginiai,** Cicero, Ill., kurie buvo aktyvūs Šakių Aps. Klubo nariai, vasario 4 d. išvyksta į Floridą ir iš ten pailsėję vyks pas savo sūnų į Californiją. Žada sugrįžti atgal į Cicero tik po metų laiko. Šakiečiai p. Sruoginiams linki gerai pailsėti ir grįžus vėl aktingai darbuotis klubo veikloje. (j.)

— **Stasys Petrauskas,** 836 W. 33rd Place, kuris Lietuvoje, Šiauliuose, saldainių fabrike "Rūtoj" išdirbo 8 metus, vėliau šioje specialybėje dirbo Vilniuje, Rygoje, Vokietijoje Oldenburge ir, atvykęs į Ameriką, darbą tęsė Chicagoe Joys saldainių fabrike, dabar turi įsisteigęs savo nuosavą saldainių gamyklą, kurioje gamina šokoladinius saldainius, vardais Palanga, Kaunas, Vilnius, vaisinius, šalmėtinius, dūdeles ir kitokius. Netrukus į prekyvietę išleidžia likerinius šokolado saldainius. "Naujienų" 40 metų jubiliejaus proga per J. Janulaitį užsisakė "Naujienas" ištisiems metams ir joms palinkėjo geriausios sėkmės ateityje. (j.)

— **Dr. St. Budrys,** dail. K. Žoromskis, Br. Jameikienė, Gr. Čaplikaitė ir V. Mikalavičius sudaro kaukių konkurso komisiją akademiniame kaukių baliuje vasario 6 d. Viking Ballroom salėje (6900 S. Emerald Ave.). Geriausioms kaukėms paskirtos 3 stambios piniginės premijos. Baliaus pradžia 7:30 v. v.

* * *

— **Teis. Petras Stravinskas,** Clevelando "Ateities" Klubo pirmininkas, daug talkininkaująs ALT renkant liudytojus kongresiniam Pabaltijo Komitetui Lietuvos pagrobimo byloje, š. m. sausio 24 d. savo bute su p. Stravinskiene surengė ALT nariui J. Talalui vakarienę, kurioje dalyvavo ALT Clevelando skyriaus sekretorius p. J. Daugėla ir ALT įgaliotinis p. J. Liūdžius.

— **Jonas ir Karolina Kraučiūnai,** 399 Broad St., Windsor, Conn., vasario 4 d. mini savo 50 metų vedybinio gyevnimo sukaktį. Jonas Kraučiūnas yra Matildos Barniškienės (Burnside, Ill.) brolis.

Skaitykite "N-nas"

Seagram-Distillers Corporation, New York City. Blended Whiskey. 86.8 Proof. 65% Grain Neutral Spirits.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

Excellent openings — We need:

DIE CAST MAKERS • TRIM DIE MAKERS
STAMPING DIE MAKERS
PLATE LAY OUT • CASTING INSPECTORS
BRIGHT CHROME PLATER
Must be able to maintain solutions.

PRODUCT ENGINEERING & MANUFACTURING CORP.
BRIDGMAN, MICHIGAN

Located 80 miles from Chicago, 25 miles from Michigan City, only 12 miles from St. Joseph, Mich.

COMBINATION JANITOR
and
NIGHT WATCHMAN
Age to 50
Must read, write and speak English
BLUE CROSS
OTHER BENEFITS
NIGHTS
Apply:

RILEY PRINTING CO.
701 So. Halsted St.
CHesapeake 3-5400

REIKALINGAS DŽENITORIUS
Geras atlyginimas su kambariu ir maistu.
Adam Dulski, 1859 W. Hastings St.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMAS restoranas ir namas 2 aukštų. 7 kambarių būtas, 2 mašinų garažas. Geros pajamos. Tuoj galima užimti ir namą ir biznį. 2128 So. Halsted St. CAnal 6-9606.

GROSERNĖ ir delikatesai su gyvenimui kambariais. Gazu šildymas. Žema renda. Prekės ir įrengimai už $2,000. 2444 W. 71st Street

PARDUODAMA likerių krautuvė ir taverna su gyvenimui kambariais. Šaukite LAfayette 3-9397

RESTORANUI ir likerių štorui reikalingas pusininkas arba parduosiu visą. Tel. LAfayette 3-9889.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

Work near home. Save time. Save hours travelling. We need

STENO - TYPIST
TYPIST - CLERK
Good starting salary
Periodic increases
5 day—37½ hour week
Many company benefits.

PRUDENTIAL INSURANCE CO. OF AMERICA
622 W. Diversey Parkway
LA 5-1404

REIKALINGA pagelbininkė valgykloje—restorane. 9001 So. Western Ave. Telef.: CEdarcrest 3-9231. Šaukti po 6 valandos vakaro.

Are you looking for interesting jobs with secure future?
Well established firm has attractive vacancies for personable young ladies for
GENERAL OFFICE WORK
Permanent and Temporary
TYPING - STENO
and Office Machines.
Good working conditions
Pleasant associates
FREE LUNCHES
"You'll enjoy working here"
Apply
M. A. GESNER, INC.
150 East Superior
WH 3-1525 — Extension 22

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

Work near home. Save time. Save hours travelling. Well established firm has unusually attractive position available for personable young lady as
STENO - TYPIST
Good working conditions
Pleasant associates
Small office
5 day — 37 hour week
$60 PER WEEK SALARY
Paid vacations and unusually fine hospital plan.
Call MR. HALE, EAstgate 7-1966

REGISTERED NURSES
O. B. for General Duty.
R. N. for Emergency Room.
3:00 P. M. to 11:00 P. M. shift.
Good working conditions.
Catholic hospital in Chicago.
Illinois license required.
Write full details of education and experience to Box 4517, c/o Naujienos. All replies confidential and will be forwarded unopened to hospital administrator.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

STIRBIS FUEL OIL
Range oil and furnace oil
6741 So. Maplewood Ave.
HEmlock 4-6264
(Automatiškas telefonas)
Aptarnauja tiktai pietinę dalį.

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo metaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį — J. CONRAL, 5242 S. Artesian Ave. GRovehill 6-4177

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE AUDITORIUM
3133 So. Halsted Street
Tel. DAnube 6-2793
P. STANKOVIČIUS ir K. JUKNIS
Patarnauja perkant ir parduodant namus, biznius, ūkius. Padeda išrūpinti paskolas ir sudaryti morgičius. Sudaro dokumentus. Dirba ir vakarais

DIDELI NAMAI
7019 SOUTH DAMEN AVE.
Tik $12,950—7 kambarių rezidencija ir 3 kambarių butas rūsyje. Alyva karštu vandeniu šildoma. Šaukite
HEMLOCK 4-8300

PUIKUS 5 kambarių mūrinis namas. Uždari, apšildomi šakotos eglės porčiai. Automatiškas šilto vandens šildymas. Graži apylinkė, netoli mokyklos, susisiekimo. Savininkas parduoda su nuostoliu. Kaina $16,500.
5614 SO. CALIFORNIA AVE.

CICEROJ parduodamas 3 butų mūrinis namas, 1-5 ir 2-4 kambariai. Čerpių virtuvės ir maudynės; beismontas. Šildymas aliejaus pečium. Dviejų automobilių garažas. Parduoda privatus asmuo. 1905 So. 56th Court.

GERIAUSIAS BUNGALOW PIRKINYS Ciceroje, 6 kambariai, arti 19-tos ir Austin. Kampinis, mūrinis garažas. $17,500. Svoboda, 6013 Cermak Road. BIshop 2-2162.

NAUJIENOS pildo 'Income Tax' blankas

Valstybės mokesčių reikalais galite kreiptis į

NAUJIENAS

nuo 10:00 val. ryto iki 5:30 val. vakaro;
šeštadieniais iki 12-tos valandos.

1739 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois